Ն՝ 1311

1881 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 26 ՇԱԲԱԹ — ԺԱՄԱՆԱԿ ԻՐԹԷՍԻ

ԳԻՇԵՐՆԱՅԻ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՋԻՄԱՆԸ ԷՖՓԵԱՐ

ՄԻՎՈՏՏԸ ԲՈԼԻՍԹԻՆԻ ԻԼՄԻՆԻ ՎԷ ՄԻԼԻՆԻ

ՎԷ ՍԱԽՄԷՏԻ ՀԱՄԱՐ ԵԷՎԱՄԻ ՂԱՋԷԹԱ ՏԵՂԻ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Մէջիտիէ 20 դուրուշտան

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՉԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . 130 ղրշ.
Ալթը պալըգ . . . . 80 »
Իկի պալըգ . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՆ

Բոսթա իլէ երսալ ծլուռնամագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . 220 ղրշ.
Ալթը պալըգ . . . . 110 »

30 Բարա

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 հինի սահիֆէյէ . 5 ղրշ.
Հինգնէ սահիֆէյէ . . . 2 »
ԴԻԹԱՐ. Պարզ, Շեիրքէթ վէ սուլուլու սարրաֆիյէյէ սահա.
2 վէ 3 հինգնէ սահիֆէյէրէ . 6 ղրշ.
Հինգնէ սահիֆէյէ . . . 4 »

Զիյատէ միւտաէթ իչիւն իլանաթա արը բարարտա օղուր։

Մէվանատը սահիֆայա տարիր պէնալէր մէհքէմէյէ գարպուլ օլունմագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իստէ օլունմայագագ։

30 Բարա

Խուարէխանէսի վէ մաթպաաար, Սթամպոլու Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիէ ոսգաղը քէօշէսինտէ նումէրո 8 տէ տիր։ — Ղազէթաներն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի զազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպին տախի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՍԻԹԱՆԻ 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ԱԼԻ ՆԻԶԱՄԻ ՀԱՎԱՏԻՍ

Սինանպարը Վիէննա մուխպիրի՝ ալաֆրանկա դեկտեմբերին 28ինէի չարշէնպէ կիւնի՝ Ալի Նիզամի բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իտիւլ, օ ազշամը մէզքիւր կիպէթայա աթիտէքի թէլէկրաֆը քէշիաէ իթմիշ տիր։

Պու կիւն Օսմանը սէֆարէթը գէնէրալտօր բէյնի՝ միւշիր Ալի Նիզամի բաշա հազրէթլէրիւլ պիր ճիհաղաթտա պուլունտու։ Բաշա՝ միւշարիւլէ՝ եվվէլճէ Ասթրիա-Մաճար խարճիյէ նազրը ղանթ գարնօքի իլէ միւքալէմէ իթմիշ օլատուգունու, վէ կեարընքի կիւն հէրէթը սէֆարէթին հուզուրը իվգէրաթօրիյէ գապալ օլունաճաղընը պանա պէեան իթտի։ Գէն տէ պու միւլագաթըմ էնասընտա, Պապը Ալիին Ասթրիա իլէ Ալէմանիա իմթիֆագընա տախի օլաճաղընա տաիր տէվէրան իտէն շարիալարը զիքր իթտիկիմտ։ բաշի միւշարիւլէ պանա ճէվապէն չէօյլէ տէտի։ «պու կիւնքի կիւն ուժուրի իթթիֆագարտան պահա իթմէք մուճիպի իսթիհզա պիր չէյ տիր։ Պազը մուգարրէր վէ եա մուվագաթի թասավվուրաթտան մասասա հիչ պիր իթթիֆագրն էսէրի եոգ տրը։ Ցուէլը մուազզամ՝ եէքտիկէրինէն պազը մէթաիպատ պուլունմատրգճա, միւշարիւլէհիմ տէվէթէրին ճիւմլէսի տէ միւթթէֆիգ տիրլէր տէնիւպկիլիր։ վէ շիմտի տէ հալ պու մէրքէզատ տիր։ Ցէվէթէր Օսմանիւէ շիմտիքի հալտէ հիչ պիր ֆէտվէթատէն պիր չէյ թալեպ իթմէմէքտէ, վէ հալթա պիլ ճիւմլէ տէվէթլէրին հիւքմտարլարը իլէ պիր պարատա միւթթէֆիգ պուլունմագտա տրը։»

Ալի Նիզամի բաշա մէգալէսինէ տէվամ իտէրէք պէր վէճհը աթի իլավէ իթմիշ տիր։ «Զանն իտէրմքի շիմտիլիք նէ Ամանիա՝ Ֆրանսատան վէ նէ տէ Ասթրիա՝ Ռուսիատան հիչ պիր չէյ թալեպ իթմէմէքտէ տիրլէր։ Պէն տիբլօմաթ օլմայըպ ասքէր օլատուղմտան, պունու մալիմաթը մախսուսէմէ պինէն պէյան իթմէյօրմ։ Զաթը հազրէթը Շեհրիյարի թարաֆընտան իհսան պուլրուլան Նէջմը իմդիէ-ը Ամանեա իմբէրաթօրընա թագտիմ իլէմէք, վէ զաթը Շահանէին իմբէրաթօրը միւշարէլէհ հագգընտա հրաս իթտիկի տօսթլուգ վէ միւվէտտէթը միւշալաթքարանէլի իմբէրաթորը միւշարէլէհէ թէպլիղ իթմէք իւզրէ հիւրիւմէթը մէթպուամ թարաֆընտան սէֆիրը ֆէվգէլատէ ինթիխապ օլունտուղումտա, հալ պու մէրքէզատ իտի։ Պալատ պէյան իթտիկիմ վէճհէլ, Թիւրքիա չէհպհսիզ սուլհ ու միւսալէմէթին մուհաֆազասը մագսէտինէ մէպնի, պիլճիւմլէ տէվլէթլէրլէ միւթթէֆիգ պուլունմասը յէ պէրապէր տէվլէթլէրտէն եալընը զ պիրլէ տահա սրգը պիր միւնասիպէթ բէյտա իթմէքլիկի տէ իճապը տհվալտէն ատտ իլէտիկինտէ, մէմալիքի էճնէպիլէտէ մուգիմ սիֆէրաթ Օսմանիւէ օնա կէօրէ իճրաթ հարէքէթ իթմէկէ մէճպուր տրըլար»։

Քէզալիք Ավսթրիա իմբէրաթօրը Ֆրանսուա—Ժոզէֆ հազրէթլէրինէ տէ, իմբէրաթօր Կիյօմ վերիլտիկի կիպի, պիր Նէյնը էմնիյէ իհսան պուլրուլուպ եագընտա Տէրսաատէթտէն պիր հէյէթը մէպուսէի Օսմանիւէ կէօնտէրիլճէկինէ տաիր պուրատա պիր բիվայէթ տէվէրան իթմիշ օլտուղունը քէնտիսինէ թէճհիմ իթտիկիմտէ բաշի միւշարիւլէհ՝ ճէվապընտա շէօյլէ տէտի։—

«Պու տէտիկինիզ իմքանսրը պիր չէյ օլմաբէպ զաթը հազրէթը Շէհրիեարինին տիլհահը ալիսինէ մէնութ պիր չէյ տիր։ Հալ պու քի պէն պէօյլէ պիր չէյ իչիթմէտիր։ Պէրլինտէն ավտէթիտէ թապիաթըլա վիէննատան կէչմէս լազըմ կէլտիկինտէն, պուրա վիէնէր—Նէնէլթաթ մէքթէպինտէ շակիրտ պուլունտուղումտա վէ երինէ ՌՀլթայա պաշ չէհպէնտէր նասպ օլունաուղումտա հագգըմտա տարիմա իպրազը թէվճճհիհ վէ իհթիրամ իտէն իմբէրաթօր Ֆրանսուա—Ժոզէֆ հազրէթլէրինին հուզուրունա տա չրգմագ արզուսընտայմր։ Իշթէ իմբէրաթօրը միւշարիւլէհին հուզուրունա տուխալ իտէճէկիմին սէպպի պունտան իպարէթ օլուպ եօգսա պաշգա հիչ պիր ուէմուրիէթը մախսուսէյի հաթզ տէյիլիմ»։

Միւքեալէմէմիզ Մըսըր իշլէրինէ նազլ օլունաուգտա, պու սրրատա Բէշիտ պէյ տախի հազրը պուլունաուղու հայտէ, Ալի Նիզամի բաշա պէր վէճհը աթի իյրատը մէգալ իթտի։—«Պունտան իքի այ մուգատտէմ Մըսըրտա իտիմ, վէ օրատա ալտըղմ պազը էսասը մալիմաթտան անլատրմ քի, կազէթալար՝ ահվալին միւշքիլաթընը բէք զիյատ միւպալաղա իլէ նազլու թարիֆ իթմէքտէ իտիլը։ Մըսըրը միրալայ Արապի պէյ իլէ իթտիկիմ պիր միւլագաթտա, միրալայը մումալէյհին ազըմը վէ վախանբէյլէր պիր ատէմ օլատուղունը կէօրտիմ մումալիլիյ պաշգա պիր չէյ իսթէմէեիպ, անճագ զաթը հազրէթը Բատիշահին չօգտան պէրու իհսան իթտիկի պիր չէյի, եաեր Եերլի օրտուներն 18,000 էֆ. բատա իպպազընը թալէպ իտիյօր։ Իշթէ զաթը Շահանէին ֆէրմանընտան զիքր օլունան մըզտարը սահիհ տէ պունտան իպարէթ տիր։ Հաթթա մէմլէքէթին մուհաֆազասը իչիւն օրտունուն պու մըզտարա իպալազը սահիհէն էլզէմ տիր։ Շեմսուիքի հալտէ Մըսըր օրտուսընտա անճագ 10,000 նէֆեր պուլունուպ, պունրէն տա 6000ի Հապէշլէրէ վէ սէվսէհի պուեունտա պուլունան տիկէր եէրլի տէրէպէյլէրինէ գարյը ասայիշի մուհաֆազա իթմէք իչիւն հուտուրը ճէնուպիյէտէ սէվգ օլունմուշ տրը։ Գալան 4000 նէֆեր, գալէրի, կէսմիւքլէրի վէ գունագլարը մուհաֆազա իթմէք իչիւն քեաֆի օլմատըզը կիպի, պիր չօգ էպնիյէի ումումիյէտտէ տէ պիր թէք գարաղոլ նէֆէրի պիլէ եօգ տրը։» Հէր նէ գատար միւշիր Ալի Նիզամի բաշա հազրէթլէրի՝ տիրլամաճաճ մալիմաթը օլմամագ կէօսթէրիյօր իսէ տէ, կէօրիւնիւշտէ, միւշարիւլէհ էյրօբա բօլիթիգասընա թէմամմ իլէ վազքի օլատուղու կիպի, վիէննատա տա բէք զիյատէ միւճիպի թէէսսիւր օլմուշ տրը։

—

Թայմզը պէյանընա կէօրէ, Մըսըրտա պիր տահա շուրիշ վէ ֆէսատ թէքէրրիւր իտէճէք վէ եա խօտ խըտիվին նուֆուզ ու հիքմէթի թանըլմաճաճագ օլուր իսէ, ասայիշի իտաէ իչիւն խըտի. վէ մուավենէթէ հազրը պուլընտրգյարընը մի պէյերին պիր նօթա իրսալինէ Լօնտրա վէ Բարիզ գազիթէյինէ օլարը պէյնինտէ իթթիֆագ հուսուլէ կէլմիշ տիր։

—

Պապը Ալի իլէ Եունան արասընտա մէվճուտ օլան բօսթա իսթիլաֆընն տէֆ օլուպ եէնիտէն բօսթա խըտմէթինին Եունան իլէ Թուրքիա արասընտա իչա օլունմագա պաշլատըզընը Ֆրանսանագլէն տիւնքի Նիւսխէմիզտէ եազմըշ իսէք տէ, Լէվանը՝ պու պապտէ պիր ֆիքրա տէրճ իտէրէք, հավատիսը մէզքիւրէյի թէէզիպ իթմէքտէ տիր։

—

Թունուզտան ալաֆրանկա 28 դեկտեմբեր Թարիխիլէ Թայմա էչքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Թունուզ պահրիյէ նէզարէթինին իլղասը մուգարրէր օլուպ, իքի գըթա Թունուզ վաքօրը տախի ֆիրուխթ օլունմուշ տրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կէչէնտէ քէֆֆէզիկինտէն նուշի թէզատիր ապ ու հավա զըմընտա Պէյրութա կիտէճէյինի եազըզըմզ զաթը հազրէթը Շէհրիյարինին հէնիրէրի Նարիէ Սուլթան հազրէթլէրի՝ պու կիճէ Օրթաքէօյտէ վազը սահիբսէրայընտա իրթիհալը տարը պագա իթմիշ օլատուղունան, ճէնազէսի՝ պու կիւնալայ իլէ գալտըրըլըպ Սիրքէճի իսքէլէսինտէն Պազէ գարուսընտա Համիտիէ թիրպէսինէ նազլ վէ օրատա տէֆն իտիլճէճը տիր։

—Էճզանը Մ. Դանինին մախսուսը Ժոզէֆ Դանին էֆէնտինին պուտէֆա Զըրաաթ օտանընա ատա թային օլունտըզը մաեէ մէմուսէնիյէ իչիտիմիշ տիր։

—Մաեէ մէմուսնիյէ իչիտիտիկինէ կէօրէ, Շեհր էմինի Մազհար բաշա հազրէթլէրի՝ պիր միւտէթտէն պէրու Ցէրսաատէթտէ պազը ֆապրիգալարտա իմալ օլունան գարըշըզ վէ մուզիրը սըհհի եաղլարն մէնը իմալ վէ ֆիրուխթը իչիւն թէտապիրը միւէսսիրէ իթթիհսազ իլլէմիշլէր տիր։

—Պրուսա վալիսի Ահմէտ վէֆիգ բաշա հազրէթլէրի խարճիյէ նազրը բաշա հազրէթլէրինին խանէսինտէ իզամէթ իթմէքտէ իմիշ։

—Ավսթրիա վէ Ռուսիա սէֆիրլէրի իլէ Մ. Թէօրնէր կէչէն կիւն Ռումի Բաթրիգխանէսինէ պիլագիմէ Բաթրիգ էֆէնտի իլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

—Թէրճիմանը Հէրէքէտը մախմատրնա կէօրէ, Պուլկարլար՝ Վարնատա վագը իքի Ռում մանատրըլարընտան պիրինի օլսուն էջ կէչիրմէք զայրէթինէ տիւշէրէք, իչի Ռուս գօնսօլօս վէքիլինին բիեասթինտէ պիր գօմիսիօնա տիւշիրմիւշլեր տիր։ Վարնա Ռում մէթրօբօլիտխանէսի ժանտարմալար իլէ ապլօգա թահթրընա ալընտրգտան պաշգա, մէզքիւր մանասթիրա մէրպուսի քէօյլերին Ռումլարը Պուլկարլըզը գապալ իչիւն թահթը թաղեիգէ ալընմըշ, վէ Ռում լիսանը պալարընտան գալտըրըլարագ չօճուղլարընա Պուլկարճա օգուսթատուրումագ վէ քիլիսէյերինտէ Պուլկար լիսանը իլէ իճրատ ատն խարիմէք իչին Պուլկար բաբաղը վէ խօճալարը կէօնտէրիլմիշ իսէ տէ, Ռումլար գապալ, իթմէտիրլէրինէտէն, իլէրի կէլէնլերի իլէ բաբաղլարը հապատ գօնուլմուշ իմիշ։ Մէթրօբօլիտանէյի ապլօգա իտէն ժանտարմալարտա՝ մէթրօբօլիտանէյէ կիրիպ չըգանլարը եագապաբզ բօլիսէ կէօթիրմէքտէ իմիշլէր։

Ռում մէթրօբօլիտ իչ տէֆա հիւքմէթէ չաղրըլմըշ իսէ տէ, կիթմէմիշ տիր։

—Եունանիսթանտա վագը Լամեա չէհպէնտերի Երամ էֆէնտի, տիւն Օթամպոլա կէլմիշ տիր։

—Պուլկաղա կիթմիշ օլան Ցերսաատէթ Ինկիլթերրա գանսօլոսու Մ. Ֆոսէթ տիւն Ցէրսաատէթտէ ավտէթ իթմիշ տիր։

—Օտտա իլէ Գարա տէնիզտէ Ռուսիանընն սայրը լիմանլարընտա 30 միլեօն ռուպլի գըյմէթինտէ 3 միլեօն քիլէ պուղտայ պախիրէ մէվճուտ իմիշ իսէ տէ, Ֆրանսա վէ Ինկիլթերրա թիճճարանը զախիրէյէ էհվէն ֆիյաթ թէքլիֆ իթմէքտէ իմիշլէր։

—Եունան պաշ վէքիլի Մ. Գումունտուրոս՝ թէսալիայա Ալէման մուհաճիրլէր իսքեան օլունմասը հագգընտա Մ. Գիզմարգըն պիր թէքլիֆինի մաելմանունյէ գապալ իթմիշ տիր։

—Հօլանտա տեվլէթինին վաշինկթըն սէֆիրը սապգը Ցերսաատէթ սէֆարէթինէ թայեին գելընմըշ տրը։

—Ֆրանսա հիւքիմէթի՝ թիճարէթ նէզարէթի տաիրէսինի Բարիզտէքի Լաֆիթ սոգաղընտա վագը Օսմանը սէֆարէթխանէսինէ նազլ իթմէք նիյէթինտէ օլուպ, հալ պու քի սէֆարէթխանէի մէզ.

քիր՝ Ֆրանսըզ հիւքիմէթինէ ա. իտա օլատուղու կիպի, Ցէրսաատէթ. տէքի Ֆրանսըզ սէֆարէթխանէսի տախի տէվլէթը Օսմանիյէէ սատ պուլունտուղունան, շիմտի Ֆրանսա հիւքիմէթի՝ թիճարէթ նէզարէթինի Օսմանլըսէֆարէթխա. նէսինէ նազլ իտինճէ, սէֆարէթը միւշարիյէյէտ տիկէր պիր մահալը միւնասիպ կէօսթէրմէսի լազըմ կէլէճէք տիր։

—Պէյօղլունտա Ցուգիօ սոգաղընտա Զարպխանէի ամիրէ մէսքիւրթա թէճրիպէճի պաշըսը Մ. Մորօնան խանէսինին գարուսընը չալարագ տէօրթ քիչի զոր իլէ կիրտիքլերի վէ ոշազը մուամէլէթը թէճավուզիէէտ պուլունմագ իսթէտիքլերի ճիհէթլէ, խանէտ պուլունան խըզմէթճի՝ վէ մատամ վէ մատամազէ Մորօ թարաֆիլարընտան իտիլէն ֆէրեատ վէ էթրաֆտան կէլէն իմատա՝ իւզէրինէ մէրգուման հաշարիէր խանէտէն տիշարը չէգարըլմըշ վէ Մ. Մորօ թարաֆընտան զապթթայա իխպարը քէֆկէթ խորմէսէյէ մէզքիւր սոգագտա սաքին ֆահիշէլերին իրթէսի կիւնիւ օրատան չէգարըլարը մէսմաս տրը։

Լինարտի սոգաղընտա պուլունան ֆահիշէլեր հագգընտա տախի հէմճիվար էհալի թարաֆընտան չիքեալաթ օլունմագտա իմիշ։

—Դեկտեմբեր 29ոա Ֆրանսատա Մոնբէլիե չէհրիին ճէղա մահքէմէսինտէ պիր տավա բուլէթ օ. լունուպ, մէզքիւր տավալը Ցընոր Պիոս Բաքանն եէկէնի գօնթ Մասթայ Ցընը Պոռ ՇԷՂԷ ԱՇԵՐԵ (Լէջ Ամուր Սըզրէթ տը Բէ նէօֆ) նամ օրմանը միւէլիֆի Լէոնթագ. ալ ալէյհինտէ իգամէ իթմիշտիր։ Միւէլլիֆը մէրգում 60000 ֆր. զարար զիեան թազմինէ վէ պու իլամտը 60 կազէթաեա տէրճինէ մահքիմ օլմուշ տրը։ Պունտան մատտա մահքէմէ՝ մէզքիւր Բոմատը տէրսալ թաթիրինի էմր իտուպ, նէ գատար կիւն պու թաթիլ թէէխիր օլունուր իսէ, պէհէր կիւն իչիւն 100 ֆր. ճէզան նագտի վէրմեէ տախի հիւքմ իթմիշ տիր։

—Սէվ. նամ վիլայէթի կազէթասընա օգունտուղունա կէօրէ, ճամիի քէպիր էհալիսինտէն Գաբավէլիզատ Նուրի էֆէնտի նամընտա պիր քիմսէ պիր կէնճ իսլամ գատընընը վէյէտ պէ, մահալլէսինտէ սաքին 60 եաշընտա վէ Մարկոս իսմինտ պիր էրմէնիին խանէսինէ կէօթիրիպ օ կիճէ օ. բատտա գալմայը մէզպուրէյէ թէքլիֆ իթմիշ վէ մէզպուրէ գատընտախի մուխալէֆէթ իթմէսի իւզէրինէ տապանճա իլէ մէզպուրէյի կէօպէլինտէն վուրուպ ֆիրար իթմիշ օլմաղլա մէրգում Մարկոս տախի ճէնազէյի խանէսինտէն գալընրըպ եագընտա պիր հէնտեեէ աթմագ իւզրէ պիր չուվալա վագ վէ արգասընա ալըպ կէճէ սաաթ 2 պուչուգ բատտէյինտէ պիր վերանէտէն կիտէր իքէն, զապբթա բասթ կէյէրէք մէրգումու տերտեսթ վէ հիւքիմէթէ թէսլիմ իթմիշ օլմաղա, մէրգում թտհթը իսթինթագա ալընտրգը կիպի, դրգը վէ օղլու վէ խանէսինտէ սաքին տիկէր պիր էրմէնի գատընը տախի թտհթը խթիճ վապա ալընտրգլարընտան, պունլար տախի պալատ պէեան օլընտրգը վէճհ իւզրէ իքիատէտ պուլունմուշլար տրը։ Մերգում Մարկոս էլան թտհթը խթինթագտա իմիշ։

Քէզալիք կազէթաի մէզքիւրը պէեանընա կէօրէ, Գարահիսարը Շարգի թարաֆընտա իճրատ չէգավէթլէ վէ պիր քէրվան զապ ու զարէթ իթմիշ օլմաղա քէսպր նամ իթմիշ օլան ճէլէպ օղու էմին նամ չաղի՝ պու քէրրէ տէրտէսթ օլունմուշ տրը։

Էնգարէտէն թարաֆընընա եազընան պիր մէքթուպա կէօրէ, դեկտեմբերին 18ինճի ճումաա կիւնիւ Զէյնէ էֆենիս նամ խրիս. թիյան մահալլէսինտէն հարիգ զու. հուր իտէրէք, 7 խանէ միւհիթ. րեգ վէ ուինհէտիմ վէ պու եիւզ. տէն 1500—2000 լիրա խասարաթ վագը օլմուշ տրը։

Հարիքը մէզքիւրուն իթֆասը իչիւն Լնգարէ թապուր ազասը Հաֆրզ էֆէնտի վէ Ինկիլիզ գոնսօլոսու Ֆէվգէլատէ սայ ու զայ. բէթ իտէրէք ճանսիբարանէ չաբէշմէշ օլատուգլարընտան սահիպի մէպմուպ էհալիի մահալիյէ Ինամինա մուամիլիյհիմայա պէեանը թէչէբքիր իթմէքտէ, վէ գօսթագա Էնգարէ չէհրինտէ եալընը իքի թուլումպա պուլունմասընա վէ էկէրչի բում վէ էրմէնի գաթոլիգ քիլիսէյերինին իքիչէր թուլումպալարը վար իսէ տէ, պագըմատաղընտան հիչ պիր իշէ եարամամագտա օլմասընա ըզհարը թէէսսիֆ իթմէքտէ տիր։

Սահիպը մէքթուպը մէսմու�թընա կէօրէ, վիլայէթը մէզքիւրէտէ նուֆուս պաշընա 25էր գըյէ օլմագ իւզրէ իքի միլեոն օգ. գաեա գարիպ չիքիրկէ թէէֆ ի. տիմիշ իսէ աե, քէօյլիւլերին թախմինէճէ տահա օն միլեոն օգգա թօրանսա պէկիյէտէն խէ. լաս օլմաեա իւմիտ եօգ իմիշ։

Զէքիրկէնին թէէֆի իչիւն ին. կիլիթերրա էհալիի համիյէթմէն. տանը թարաֆընտան 10 000 լիրա խանէ կէլէճէկի չէհրը մէզքիւրտէ բիվայէթ օլունմագտա իմիշ։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Աթէնս Հավ.

Գահիրէ 5 յունվար

Մէհէլիսը նիվվաղ՝ նիզամնամէի տախիլիսինի թանզիմ իլլէյօր։ Մէպուսանտան պէրի՝ թէահհիւտաթը տիէ. լիյէեէ միւթեալլիգ օլան մէսաիլ միւսթէսնա օլմագ իւզրէ հէյէթը վիւքէլանընը մէճլիսը նիվվաղէ գարը թաթինը մէսուլիյէթի խուսուսընընն գաբարըլաշտըրըլմասընը թէքլիֆ խլէմիշ տիր։

Պու միւնասէպէթլէ հէյէթը վիւքէլա բէյսի Շերիֆի բաշա հազրէթլէրի՝ պիր նուութ խրատ իլէ թէահհիւտաթը տիէլիյէնին մէրի վէ միւթեպէր թութուլմասը լիւզումի իւզէրինէ եէնիտէն իսրար խլէմիշտիր(չիտաթթի ալգըլար)։

Բարիզ 5 յունվար

Թայմզը պէնտինէ եէվապէն կազէթալար՝ Ֆրանսա վէ Ինկիլթերրանընն Մըսըր իշլէրինէ միւտախալէլի ասքէրիյէտէ պուլունճաղլարընա տաիր հիչ պիր միւպահասա օլմատըզընը պէեան իտիյօրլար։

Գահիրէտէն ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, ախիրէն վուգու պուլան արպէտաի ասքէրիյէ՝ Մըսըրը միրալայ Ահմէտ Արապի պէյին հարպիյէ նէզարէթի միւսթէշարլըզընա թայինի իլէ խիթամ պուլմուշ տրը։

Երինէ պու խապէրլէրէ կէօրէ, Թայմզ թարաֆընտան Ահմէտ Արապի պէյին նամը ալիմընտա նէյր օլունան պիր մէքթուպ սախթէ իմիշ։

Վաշավիա 3 յունվար

Կէչէն գարըշըզըզ էնասընտա 2000 Եահուտի խաեէսի թախրիպ իտիլմիշ, վէ պինանէն ալէյհ 2000 ֆամիլեա մէսքէնսիզ գալմըշ տրը։

Լօնտրա 3 յունվար

Ահմէտ Արապի պէյէ ազվ օլունան մէքթուպը եազան Ինկիլիզ եօլճու՝ իշպու մէքթուպը ֆրգաի միլլիյէնին էֆէնտի ու ամալընը հագգ ու հագգգաթըլա արզ ու իրսալէ իյլէտիկինտէն տօլայը միրը մուամիլիյէհին մէքթուպը մէզքիւրը թահսին ու թասվիպ իլլէմիշ իտուկինի իտտաա էյլէյօր։

Մըսըրըն հալ ու մէվգիի հագգընտա տիկէր պիր պէնտատ թայմզ կազէթասը՝ օրայա Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ սասաքիրինտէն միւրէքքէպ պիր օրտունընն միւտախալէսի էֆէնտիրը՝ միւչքիլաթը մէվճուտէյի տէֆ ու պէրթարաֆ իթմէքտէն զիյատ թէզիհտ իյլէյէճէք սուրէթտէ պուլընտրգընտան նաչի, ուտտա իլլէյօր։

Լօնտրա 5 յունվար

Թայմզ կազէթասը՝ Ինկիլթերրա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէքի թիճարէթ ահտնամէսինտէն տօլայը պու մէսէլէ հագգընտա պիր ատէմ մանվարիգրէթ՝ պու իքի մէմլէքէթի պէյնինտէ մէվճուտ օլան միւնասէպաթը տօսթանէյի խայրանէն խայրի բախնէտար իտէճէկինի իթիատէ ու պէյան էյլէմիշ տիր։

(Պու սոդան յէնի Թէլէգրաֆ)

Բարիզ 6 յունվար։

Մէպուսանտան Մ. Ֆոգէ՝ միւթէվէֆա Մ. Հէրօյընն եէրինէ Սէն էյալէթինէ վալի թային օլուն մուշ տրը։

Վաշինկթըն 15 յունվար։

Մէմալիքը միւհթէմէա Ամէրիգա խարճիյէ նէզարէթի՝ Մէքսիկա իլէ Ամէրիգանընն մէրքէզ վէ ճէնուպընտա պուլունան տիկէր ճիւմհուրիյէթլէրէ պիր նօթա իրսալ իտէրէք, էվլրբա տէվլէթլէրինին չըմալի վէ ճէնուպի Ամէրիգայընը իւզէրինէ օլան թէճսիրլէրի հագգընտա, վէ Ամէրիգա մէսալիհինտէ էճնէպինին միւտախալէլ վէ եա նէզարէթի ալեհինտէ պիր թէէմինաթը միւթեգապիլ հուսուլի հագգընտա պիր իթթիֆաք վիւճուտէ կէթիրմէք իւզրէ, կէլէճէք նոյեմբեր 30ընա վաշինկթընտա պիր գոնֆերանս ագ տինէ տավէթ իթմիշ տիր։

Պու գոնֆերանսըն մէսաբիքի՝ Միւճթէմէմի Ամէրիգա թարաֆընտան թէսվիյէ օլունաճագ տրը։

Վիէննա 6 յունվար

Գրիմօշի էեաէլէթինտէ սերիան սուլհ ու ասայիշի իպգա իթմէք իւզրէ 7,000 գատար (՝) ասաքիրի իմատատիյէ եագընտա Յաստանին ճէնուպ թարաֆընա հարէքէթ իտէճէք տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բուլգարը Ս. Ցունդ եօրթուսը օլմագ միւնասպէթիյլէ, բաթրիգ վէքիլի Գեր Ց. Գէորգ Ե. Վ. Բուսճուգլեան Ցէնէրտէ Ռում բաթրիյի հազրէթլէրինին նէզտինէ կիտերէք բէսը թէպրիքի իյֆա իթմիշ տիր։

Սիվաս առաջնորդը Գեր.Ց.Պետրոս Արքեպիսկոպոս իլէ Վարչական խորհուրդտան Եուսուֆեան Տիգրան վէ Աղնաւոր Սերովբէ էֆէնտիլէր տախի վէքիլի մուամիլէյհ իլէ պիրլիքտէ պուլունմուշլար տրը։

—

Բիւֆէգամըզտան Աբրահամ էֆէնտի Ալվազեան պազը մէսալիհը զաթիկինտէն տօլայը տիւնքի կիւն Պրուսա ճանիպինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—

Եըլպաշը թէպրիքինին վազիֆէսինտէն մուաֆ օլմագ իւզրէ Սուրբ Յակոբ խասթախանէսի. չիւն վէրիլէն իանէնին իքինճի ճէտվէլի տիր։

Մէջ.

Սամանճեան Գէորգ պէյ 1
Թրընկըր Կարապետ էֆէնտի 1

ԳԻՐԱԼԸԳ ԽԱՆԷ

Սամաթիա ճատտէսինտէ Աղա Համմամը ճիվարընտա Ալի Մինա նամ Ռում քիլիսէսի եանարընտա վագը քէրէսթէճի տիւքքանընընն գարշըսընտա 213 նիւմէրօ իլէ մուրաղգամ 3 օտալը պիր պապ խանէ քիրալըգ օլտուղունտան, խանէի մէզքիւրը իճարէ արզու իտէնլերին եա մաթպաամըզա վէ եախատ մահալը մէզքիւրատ Ագարճա չէշմէսի իթթիսալինտէ քէօսէլէճի տիւքքեանընա միւրաճաաթ իյլէմելերի իլան օլունուր։

Ն—1

ԱՀՎԱԼԸ ՄԱԼԻՑԷ

ՕԹՈՄԱՆ ՊԱՆԴԱ

Շիրքէթի խայրիէնին ահվալինե գարը սիթէմեր իթմէյէ մեճպուր պուլունմուշ օլտուղումուզ իչին թէէսսիֆ իթմէքտէ իքէն, տիկեր եանդան տախի Օթոման Պանդանդն, քէնտի հիրնի թէչքիլինէն պէրբ. վիրք ու սեվկէրէ բէք պէօյուք խըտմէթլեր իթմիշ պուլունմասը մէմնունիէթի իլե սէ միլթէսելի օլմամըշ իճապ իտէօր։

Եալընըշ իսմէն Օսմանը օլուպ, պիւթիւն թէչքիլթը վէ հաթթա հիսսէ սահիպլերի պիլէ էճնէպիսէն օլան պու պանդա, միշքիմիզին կէնիշ վէ տար վագթլարընտա, պիլա իսթիսնա եօլէ պէճիտ մէնաֆիի միլքէ մուպմին վէ ըէհպէր օլմուշ տուր քի։ սըրֆ Օսմանլըլարտան իպարէթ պիր թէսիսաթ օլտուղունտա պունտան զիէատ վէ պէյքի պունուն գատար պիլէ վաթանըմզա խըտմէթ իտէպիլմէսի բէք չիւբհէլի իտի։

Պունու պիր սէօզ իլե անլաթմագ իչին չու գատարընը սէյլէմէյի քէֆֆի տատ իտէրիզ քի։ պու պանդանը, էլտէ մէվճուտ պուլունան հէման թէքմիլ սերմայէսի։ խազինէյի տէվլէթտէ պաղլանմըշ տուր։

Վէ հէմտէ եօյէ պիր վազթտա քի, վաթանըմզընը եօլիմ վէ եախօտ հահաթ մէսէլէսի իչին ուզրաչըլմադտա իքէն, հէր չէյտէն էվվէլ թէտարիքինէ լիւզում կէօրիլէն նագտ ագճէնին հուսուլի իչին, խարիճտէն պիր լիրա իսթիզրազ էյլէմէյէ մահէլ դարմամըշ իտի։

Օթոման պանդանընն ասըլ սերմայէսի 10 միլիոն ինկիլիզ լիրասընտան իպարէթ օլտուղու հալտէ, հիսսէտարանտան եալընըզ պունուն նըսֆը ախզ օլունմուշ օլարագ, եէտէ պուլունան սերմայէ 5 միլիոն ինկիլիզ լիրասը ալէմէք օլուր։

Աէ աու Ջմիհոն Ինեհա տհասը հէման քեամիլէն խազինէյի տէվլէթէ իսթիզրազ վերիլմիշ օլտուղու հալտէ, մէզքիր Պանդանընն, երինէ քէնտի ազամէթ վէ մէվգըսընը քէմաքեան պագը սագլամասը, վէ բէք նիզամը սուրէթտէ քէնտի մուամլէթը սարրաֆիյէսինի մէճմուն օլունանագ ազրէթտէ տէվամ իլէմէսի, նէ մէթին պիր իտարէյէ մայիք պուլունմուշ օլտուղունու։ լիւզումունտան զիէատ իսպաթ վէ թասատիգ իլէմէքտէ տիր։

Մ. Ֆօսթըր վէ Մ. Տըվօ, ինկիլիզրրա պանդասը տիրէքթօրլուղունտա պուլունմուշ օլապար, քէնտի տիրայէթ վէ լիեագաթ վէ պասիրէթլերի օլտերէճէտ թագտիր օլամահանագ իտի։ նէ գատարքի թուրքիատա, վէ թուրքիանընը՝ չու պիր գաչ սէնէլիք էկչմիշ հալինտէ պիր Օսմանը պանդասը տիրէքթօրլուղունտա պուլունմուշ օլմալարը իլե մէղքիր թագտիրէ պիր հագդըթապիի գազանմըշլար տըր։

Ինկիլիզերրանընն սերվէթ վէ նագտ քիւլիյէթի իլե թիւրքիանընն ֆագըրլըգ վէ նագտ դըլէթինի մուգայէսէ իտէնլէր, պու սէօյլէտիյիմիզին նէ տէրէճէլէրբ գատար սահիհ օլտուղունու, վէ ումում նամընա Մ. Ֆօսթըր վէ Մ. Տըվօ ճէնապլերինէ թէչէքքիրբէ պօրճու պուլունտուղումուզու իգրար իտէճէքլեր տիր։

Օթոման պանդա, թիւրքիատա թէէսիս օլունան պանդալարընն էն էսքիսի տիր, վէ կէրէք հահաթտա պուլունան վէ կէրէք վէֆաթ իտէն հէր վիքէլլը տէվլէթին մալիյէճէ վէ մուավէնէթի սայրէճէ հէման էն խալիս տօսթու վէ էն սաղլամ կիւվենէճէք տալի օլուպ, իպրագ իլէտիրի քիւլի խըտմէթլերի իլե կէրէք ճէննէթմէքտան Սուլթան Ապտ-ուլ-Ազիզ խան հագրէթլերինին, վէ կէրէք անընն խալիֆի օլան Սուլթան Համիտ խան հագրէթլերինին իթիֆաթը չահանէլերինե տախի, հայիզ պուլունտուղու հագդը իլե, նայիլ օլմուշ տուր։

Ֆագաթ Օթոման պանդա, եալընըզ տօղրուտան տօղրույա քէնտինէ մախսուս սյան խըտմէթլերի իլե ումում միլքին մէճմունիէթինի մուճիպ օլմագտա իքթիֆա իթմէճիպ, տօղայրտան տախի սահիր պէօճիք խըտմէթլերի վագը օլմուշ տըր։

Շեղլէ քի, քէնտի հիւնի իտարե իպարէթիլե սպիր պիր թագըմ պանդալարը տախի քիչտինե պիր թէչվիգ օլտուղու կիպի, խազինէի տէվլէթին նիչէ տար սրտարընտա, անէրին տախի միլքին սէլամէթինե չալըշմալարընա բէհպէր օլմուշ, վէ քէնտի իտարէսինե սէքթէ կէթիր. մէքսիգին լիւզում օլտուղու տերճէճտէ խազինէի տէվլէթէ մուավէնէթ իտէմէճէճկի սրրալարտա, անէրի քէնտինէ մուավին ալարագ։ լիւզումու օլան մուավէնէթին տէվլէճէսինի իքմալ իթմէճէ մուվաֆֆագ օլմուշ տըր։

Հագրզամէն Օթոման Պանդա, տէվլէթին իհթիճաճաթը մալիճէսինէ հէր վագթ պիր մէտարը քեաֆֆի օլուպ, եա տօղրուտան տօղրու քէնտիպի, վէ եախօտ տիկեր պանդալարընն պայընա կէչմիշ օլտուղու հալտէ, էյլէ տար սըրալարտա վիքէլի տէվլէթի պէօճիք էնտիչէլերտէն գոր. թարմաճա պիր վասէթաճը լայագ օլմուշ տըր քի, չոգ տէֆա, էկեր չու Օթոմանն Պանդա կիպի պիր մուինիմիզ պուլունուշ օլմասա, մալիճէճէ հալիմիզ տահա նէլէր վագը օլանագ իտի տէյի տիչի Նմիմիզ իճապ իտէօր։

Օթոման Պանդա, քէնտի թէհայիւր օլունանագ իտարէսի, վէ Մ. Ֆօսթըր վէ Մ. Տըվօ կիպի միտրլէրինին լիյագաթը չախսիճէլերի սաճէճինտ, էն տար վագթիմիզին զայլէլերի տէֆինե հիսսէտար պուլունմուշ օլան ումում գալաթա պանքէրլերի վէ սարրաֆլարընը բիճէճէթ վէ էճնիյէթը քեամիլեճերինե մաղհար օլտուղունտան, անէրին ըիյասէթի մէվգրաքնա սահիպ օլմուշ, վէ խազինէի տէվլէթ նամընա հէր նէ թէքլիֆաթ վէ թէչէպիւսաթտա պուլունմուշ իսէ, տիկեր պանդալար վէ սարրաֆլար թարաֆընտան պիլա իսթիսնա անլերե բույի բիզա վէ մուվաֆֆագաթ կէօսթերիրմիշ, վէ պունլար թարաֆընտան հիչ պիր պէօճիք թէչէպիւսաթ կէորիւմիշ տիր քի, Օթոման Պանդա տընը պաշընտա պուլունմուշ օլմասը։

Հաթթա չու ադիմ տուճունաթ մէսէլէսինտ, Մ. Ֆօսթըր վէ Մ. Տըվօ ճէնապլերինին, Օթոման Պանդա նամընա օլարագ իպրազ իթիֆլերի մուավէնէթ, ունուտուլաճագ չէյլերտէ՞ն մի տիր։

Լն նիհայէթինէ, Մ. Պուրգ իլե Գալաթա սարրաֆանը գէնինտ հուսուլ կէլէն վէ թէքմիլ տուճունաթ թէրթիպաթընը պոզուլաճաղընա պիր արա պէօճիք շիբհէլլեր հասել իտէն էֆքեար մուպաճէնէթի տախի, Մ. Ֆօսթըրըն վէ Մ. Տըվօնըն չախսի լյագաթ վէ իքթիսարլարը սաճէսինտ պէրթարաֆ օլմատը մը։

Օթոման Պանդանընն, եեալէթլերտե չիւպելեր քիչտը իլե միլքիմիզին աֆվաը թէճճարիյէ վէ բարբարաֆլիչինե տախի պէօճիք պիր կենճլիք բէյտա իթմիշ օլտուղու մուհասէնաթը տա պաղդա տըր։ վէ եօյէ ղանն իտէրիզ քի, մէղքիր չիպպէլերտէն պագը վէ տէվամընտան բէք տէ խօղնուտ օլունճագ սէպպելեր պուլունմատըզը հալտե տախի ֆետաքարե անլերին պաղասընա սայվէ ղայրէթ իսիլմէքտէ, վէ պունլարընն մուհասսէնաթընա մաղհար օլան վիլաեթի էհալիլերի, պէօյլե պիր մուհիմմ խըտմէթտէն մահրում իտիլմէմէքտե տիրլեր։

Շու կէչէն պէշ այթը սէնէլլերտե վուգու պուլան հալլեր, միլքիմիզին ումում թէչքիլաթընը էօյլե պիր չէտիտ սուրէթտե սարմաշլար։ վէ ումումէ ահվալը մալիճէմիզին, վէ իթիպարը նագտիյէմիզին էօյլե պիր թէէսսիֆ իտիլեճէք հալե կէթիրմիշլեր իտի քի, խազինէյի տէվլէթ իլե պու գատար ճէսիմ մուամէլաթը, վէ միլքին հէր թարաֆընտա եաբըմըշ պունճա մէնֆաաթլարը պուլունան էն պէօճիք պանդանընն, մէղքիր հալլերտէն միճթէճսիր օլմատգտան պաշգա, քէնտի սէհիմլերինին տախի պիլաքս միսլի կէօրիլմիշ սուրէթտե թէրագգրի ֆիյաթ իթմէլերի իչին, Մ. Ֆօսթըր վէ Մ. Տըվօ կիպի զէվաթ իտարէսի թահթընտա պուլունան պիր Օսմանը Պանդասը օլմասը լազըմ իտի։

Զանն իտէրիզ քի, չու պիդիմ կէչիրմիշ օլտուղումուզ հալլեր կիպի հալլերե տիչար օլան հիչ պիր միլքտե, Օթոման Պանդանընն պուլունտուղու հալի կիպի պիր հալե մալիք պուլունան պիր պանդանընն, պէօյլե պիր թէհայիւր օլունանագ նէթիճէյե նաիլ օլմասը գատիլ օլամահանագ իտի։

Օթոման Պանդա, էն էյի կիունլերիմիզտե նէ հալտե պուլունմագտա իտի իսէ, էն ֆէնա կիունլերիմիզտե տախի էճինէ այնի հալտե, վէ այնի իթիպար վէ մէվգըտա տէվամ իլլտի։ վէ պու հալ, պունատան սոնրա կէլէճէք կիունլերտե տահա բարլագ պիր հալտե վէ տահա եիւքսէք պիր իթիպար վէ մէվգրտա պուլունանագընընն էն պահիհ իսպաթը տըր։

Օթոման Պանդանընն, տահա միլքիմիզե խըտմէթ իտէճէք պէօյուք վասըթալարը պուլունմագտա տըր։ եախօտ տահա տօղրուսունու ոէօյլեեէրէք, էն պէօյուք խըտմէթլերի, պունտան սոնրա վագը օլանագ տըր։

Զինքի պիդ օիթիդատտա պուլունմագտաճէրզ քի, չու սոն թէրթիպաթը մալիճէմիզտեն սոնրա, իւզերիմիզե այմըշ օլտուղումուզ վազիֆէյի թէմամը իլե իճրա իյլեմէճէ հազրը պուլունտուղումըզա դանատաթը քեաֆի օլտուղունտա, էվրօբատա պօյտա գալմըշ օլան նիչէ քիւլլիճէթլի նագտ սերմայէլերին, չըմէնարֆերլեր, եօլլար վէ սահրելեր ինչասընա գուլլանըլմագ իւզրե միլքիմիզե իսլամ իտիլմէսինե պէօճիք պիր խահիշ հուսուլ կէլէճէք տիր։

Վէ մալիճէճէ վէ սոնայիճէ պու եօլտա վուգու պուլաճագ հէրնէվի թէչէպիւսաթ, պէհէմճէ Օթոման Պանդանընն իյթիրաբը վէ վասըթասը իլե մէյտանա կէլէճէք տիր։

Զիւնքի միլքիմիզին, մէղքիր պանդա իդզերինե բէք պէօյուք էճնիճէթի պուլունտուղու կիպի, պալճատտ զիքը օլունան կէչմիշ հալլեր տախի, մէղքիր պանդա իւզերինե էվրօբալըլարը օլ տերճէճտէ էճնիճէթինի հուսուլե կէթիրմիշ տիր քի, միլքիմիզ, Օթոման Պանդանընն իշթիրաբը պուլունմատան հիչ պիր շիրքէթ տախի, անընն մուավէնէթի պուլունմատան հիչ պիր թէչէպիւսե չօգլուգ հալէս կէօսթերէմէճէճէք տիր տէյի զանն իտէրիզ։

Եախօտ հիչ տէյիլ իսէ, Օթոման Պանդանընն ըիասէթի թահթընտա, տար վէ կէնիշ կիունլերիմիզտե պիզիմ իլե պէրապեր տիպչիպ գալմըշ, ֆագաթ անընն կիպի քէնտի իթիպար վէ մէվգրլարը ազամէթինի պագը սագլամըշ օլան պիր վէ եախօտ պիր գաչ պանդալարընն իշթիրաբը իլե օ եօլտա թասավվուրլար իճրա օլունապիլճէճէք տիր քի, պունուն տախի չէրճիի տօղրուտան տօղրու օլմասա տա, երինէ տօլաերտան։ Օթոման Պանդանընն, վէ անընն մահիր տիրէքթօրլարը պուլունան միւտիրի ումումի Մ. Ֆօսթըրա, վէ միւտիրի Մ. Տըվօնա ահիտ օլաճագ, վէ հիչ պիր քիմսէ պու չէրճիֆին հագդընը ինքեար իտէմէճէճէք տիր։

ՎԱՐԴԱՆ

ՕԹԷԼ ՏԸ ՊԻԶԱՆՍԸՆ ԳԱՐՇԸՍԸՆՏԱ

ԷՄՕԱԼՍԸԶ ՄԻՒՃԷՎՀԷՐԱԹ

ՎԷ

ՄԻՒԶԷՑԵԷՆ ԷՆՎԱՅԻ

ԿԻՄԻԻՇ ԹԱԳԸՄԼԱՐԸ

ՍԱԹԱՆ ՄԱՂԱԶԱ

ԳԻՇԱԹԼԱՐ ՖԷՎԴԷԼԱՏԷ ԷՀՎԷՆ ՏԻՐ

ԸԷՍՄԻ

Տուլունը ումումիյէի Օսմանիյէնին սուրէթը թէսվիրէսի հագդընտա թէգարրուր իտէն մուգավվէթ իւզերինե թանզիմ օլունուպ, մէրիյէթը պէհքեամընա պիլ իսթիյզան իրատէի Սենիյի ճէնապը Բատիշահի շէրէֆտուտուր պուլրուլմուշ օլան նիզամնամէ տիր։

(1309 Նէ-Դրօքա- Նէ-Էրդրէն գեվմ Վ ԷԷՄ)։

ՕՆ ԵԷՏԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Մէճլիսը իտարէ՝ պիր պիւտճէ թանզիմինե, վէ պունու հեր սէ. նէնի մալիյէ իպթիտասընտան իքի այ էվվել Մայիս նէզարէթինէ թագտիմ մէճպուր օլանագ։ վէ մէճլիսին վարիտաթ վէ մեսարիֆաթ վէ լասիյմա։ . . Թարիխլի մէլֆուֆ մուգավվէլենամէտ մուսարրահ թահվիլաթ իլե իւչինճիւ մատտետ թային իտիլէն տէնին թեսվիյէի թեգասիթինէ։ սէնէ զարֆընտա թախսիս իտիլէճէք մէպալիզ հագգընտաքի թախմինաթը մէզքիւր պիւտճէտե կէօսթերիլէճէք տիր։

Ինչու պիւտճէ տե նիզամաթը մէվճուտէճէ մուվաֆֆագ օլմագլազըմ կէլէճէք։ վէ Զայ զարֆընտա ճանիպը հիւքիւմէթը Սենիյետէն գապուլ ու թասդիգ պուլրուլարագ տէվլէթին միւվազէնէի ումումիյէսի ճեմվելինե կէչիրիլէճէք տիր։

Վարիտաթը մախսուսէ իտարէսինէ միթեալիգ օլան պիւտճէնին մուսատտագ պիր խիւլասաը Մալիյե նեզարէթի թարաֆընտան մէճլիսէ իթա օլունանագ տըր։

Մէճլիս՝ վարիտաթ վէ հասլաթը մէպհուսէճէք վուգու պուլան պիլ հիւմէ թահսիլաթը ումումիե իլե պիր այ զարֆընտա իճրա օլունան թեէտիյաթը միւպէյրին, վէ ալաճաղը մալիումաթ վէ գավարտ ու ատաթը ճարիյէճէ մուվաֆֆագ օլմագ իւզրե հեր այ Մալիյե նեզարէթինէ պիր ատֆթեր իթասընա մէճպուր օլաճաղը կիպի, հեր սենէ իսթիամընտա տախի մուհասեպէի ումումիյէի գաթիյէսինի նեզարէթը միւզարիլեճէհյա թագտիմ իլլեեճէք տիր։

Մէճլիս՝ իչինճիւ մատտետ պէճան օլունան տէյնին թեսվիյէի թեգասիթինէ մահսուպէն էվրօբայա վուգու պուլան իրատաթ ի. լե համիլերե իտիլէն թեէտիյաթը միւպէյրին իգթիզա իտեն ատֆթերե՝հեր ալթը այտա պիր Մալիյե նեզարէթինէ իթա իտէճէք, վէ մուամէլէի գայիյէնին վուգու պուլաճաղը բայիթախթարը քեաֆֆիֆէսինտ, հեր այ օնան եվվելքի այ զարֆընտա վուգու պուլան հասըլաթ վէ թեէտիյաթը միւպէյրին պիր իճմալ տեֆթերի նեչը իթտիրեճէք տիր։

Պու ատֆթեր՝ էվվելա հասիլերե թերը օլունան բուսումը սիթթ իլե վարիտաթը սարբէնին Հեր պիրինտեն վուգու պուլան հասըլաթը։

Սանիէն, իտարէ մէսարիֆը ումումիյէսի իչին իտիլեն թեէտիյաթըն մեճմուրը։

Սալիսեն, . . . Թարիխլի մէլֆուֆ մուգավվէլենամէտ պէյան օլունան թահվիլաթա մահսուպէն վերիլեն մէպալիզի։

Բապիէն, իչինճիւ մատտետ պէյան օլանան տէյնին թեսվիյէի թեգասիթի իչին էվրօբայա իրսալ օլունան մէպալիզի։

ԳԱԹԻԼԻՆ ԳԷԶԸ

ԷՄԷՐԸ

ԲԱՐԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷԲԷՆ

(1510 Նէ-Դրօքան գեվմ)

—Է՞հ, եա Թապպիմ, նէ եաքապիլԷրիմ. . . Պու էգքօիս զանչարե չօճուղը նէ՞րէյէ գոյսըմ. . . Քի՞մ օնա էյի պագաճագ տըր. . . Սեզին կիպի օնու քի՞մ սէվէճէք տիր. . .

—Սահիհ ք քիմսէ եօգ –տէտի տուլ գատըն կէօզ եաշընը սիլէրէք. –Լաքին էլկէքթէ պիր գալ էյի ատամ վար տըր. իշ պիր տանէ պուլմագտա տըր։

—Պիր տանէ պուլմագ. . . Պունու սէօյլէմէք գօլայ տըր. . . Լաքին նէ՞րէտէ արամալը. . .

—Եվվէթ, իթիրաֆ իսէրիմ քի հալինիզ բէք եաման տըր. . . Լաքին նասըլ քի սիզ պէնիմ իչիւն պիր շէյ եաբամազընըզ, էօյլէ տե պէն սիզի իչիւն պիր շէյ եաբամամ. . . Արթըգ ենէրիմ եուբրըմ գալմայըպ հազսիանէ գաբուլարը պէնիմ իչիւն աշընըլաճաղը կիւնէ գատար Տընկիզ սագլարըմ վէ • կիւնիւ սիզէ թէսլիմ իտէրիմ. . .

Բիէր Լանտրի՝ կէլտիկինտէն տահա զէյատ մահգուն վէ մէյուս օլտուղու հալտէ, Գէլվիչտէքի խանէտէն չընգրը կիթտի. . .

Սօն իւմիսի տէ մահվ օլմուշ կիթմիշ իտի. . .

Կիրիֆթար օլտուղու եէնի վէ չիտէճիլի պէտպախթընընը տուլ ժիրօ գատընա սէօյլէմէք իսթէմէմիշ իտի. . .

Սէօյլեսէ տէ նէյէ՞ եարար իտի. . . Զավալը գատընընն տէրտի քէնտիսինէ էլվէրմէ՞զ մի իտի. . .

Թ.

ՊԻՐ ՄՈՒՀԱԲԷՄԷ

Հէյէթը իթհամիյէ Բիէր Լանտրիյի մահքէմէի ճէզասիյէնին ալթընճը չիւպէսինէ իրսալ իթտի վէ եերմի կիւնտէն զյատէ միւտտէթ իչտէն կիւճտէն ալըգոյանագ տարպ ու ճէրհ թէօհմէթիյէ մէրգումը իթհամ իյլէտի։

Միւտտաթի ումումինին ֆէզլէքէսի՝ մանթըգ նօգթտի նազարընանա բէք զիյատէ չայանը տիգգաթ օլտուղու կիպի, պէտպախթ տիրկեր իչիւն տէ բէք ֆէնա իտի։

—Հաքիմ էֆէնտիլէր –տէտի միւտտաթի ումումի մէդպէսինէ խիթամ վերէճէյի սըրատա –չիմոի միթթէհիմին իսթէմէյէրէք սերխոշ օլտուղունու իթեան իտէրէք, թէպրիկէսինէ չալըշանագտար. . . տիսէճէքլեր քի, Բիէր Լանտրի՝ արգատաշլարը պուլունան ըրզէհլի ատէմլերի վուրուպ աղրճա եարալատըզը եգնատէ, ալլը պաշընտա տեյել իտի, եարտըղընը գրլտըղընը պիլմէզ իտի, վէ իթէմէյէրէք վէ պիզմէյէրէք սերհոշ օլմուշ իտի. . . Պէլքի պաղը թէվճճիհէքեարանէ չէհատէքլեր տե վուգու պուլուր. պունա պէն պիր շէյ տեմմ, զիրա հըսսիյաթը ալիճէնապանէտէն նէյէթ իտէր. . .

«Պէնիմ պունա ճէվապըմ ղօլայ պիր շէյ տիր վէ չիմոի տե վերէպիլիրիմ. . . Բիէր Լանտրինն ասալզատը պէնիմ եերիմի սեօյլեր. . .

«Հուզուրընզատա պուլունան չու ատամ տէօրթ սէնէ էվվել ճինայէթ քեարլար գանարաաը իւզերինտե օթուրմագտա իտի. . .

«Օ զէման պիր ատամ գաթլ իթմիշ իտի։ Վահշիճէ պիր հիտտէթ ու գազազ էօնասընտա, միւտտաֆեասը պիր տէլիգանլըգը ալչագճասընա էօլտիրմիշ իտի, ալչագճասընա, զիրա պիր աղ էվվել անընն էյինի սըզմագտա վէ օնա տօսթ տիմէքտէ իտի. . .

«Մէնհուս լոսթլուգ. . . Ցուղանընն էօրիւչիս. . .

«Պու կիւնքի կիպի օ վագթ տախի միւտտաֆեատէ մերգումուն հիչ գապահաթը օլմատը, վէ պիմէեերէք եարտըղը իչէ մէտուլ պուլունմատըզը պէեան օլունմուշ տըր. . . Պու մէնհուս նազարիյթ վէ իտտատա սայքի թէմամըլա մուվաֆֆագըյէթ պուլմուշ տըր՝. գաթիլ իքի սէնէ մահպուսիյէթէ հիւքմ օլունմուշ տըր. . .

«Պու քիֆայէթսիզ ճէզանընն էսէր ու նէթիճէսի իչթէ պու տուր. . . Բիէր Լանտրի ելինէ հուզուրունուզատա տըր. . . պիր վագթ էյի ճէզա չէքմէսիկի իչիւն թէքբար ճինայէթ իճրա իթմիշ տիր. վէ չիւպհէ եօգ տըր քի պու կիւն տէ եինէ պիր գուրթուլուշա վէ եախօտ հիչ օլմագտա չայանը իսթիհզա պիր մահքիմիյէթ ումմագտա տըր. . .

«Էյի պիկիրիմ քի տէօրթ սէնէ էվվել մերգում նասըլ միւտտաֆէա օլունմուշ իսէ չիմոի եինէ էօյլե միւտտաֆեա օլունանագ տըր. . . լաքին չունու տա էյի պիկիրիմ քի, ճինայէթի ճէզասըզ պրագմագ կէվզէքլիկինտե պուլունմատանագընընզ. . .

. . . . . .

Բիէր Լանտրինն ավօգաթը իթհամանէնին պու խաթիմէսինի իչիտէրքէ պաշընը էյտի վէ քէնտի քէնտինէ չէօյլէ տէտի։

—Արթըգ սէօյլեեեճէք պիր շէյ գալմատը. . . տավամը զայպ իթտիմ.,

Ֆիկագիգա միւտտաթի ումումի միւտտաֆիրին խրատ իտէճէք պիկիրիմէլ տեչալ ու իթիրազաթը էվվելճէ քեմալը մէհարեթլէ չիւրիթմիչ վէ չահիտլերին հաքիմլեր իւզերինէ իճրասը միհրեմիզ օլան հիւսնիւ թէէսիրին էօնիւնի ալմըշ իտի։

Մամաֆիհի տավա բէք բարլագ պիր սուրէթտե միւտտաֆեա օլունատ։ չասիսպէր պիր պիրի արտը սըրա պէեան իթտիկեր քի, Բիէր Լանտրի թէմամըլա քէնտկերինե պիսուչ կէօրինիյօր իտի, զիրա իհթիյար տիւրկեր ագըլաղլըգ իտէրքէք պիւթիւն պու ֆէնալըգա սէպպ օլմուշ իտի. . .

Պու միւտտաֆեա խայլիտէն խայլի թէէսիր հուսուլե կէթիրմիշ իտի. . .

Միւտտաթի ումումի գըսսա պիր ճէվապ վերերէք բէք մուզաֆֆերանե պաղչամըզ օլտուղու իստատայը իքմալ իթտի, վէ միթթէհիմին գապահաթը կիունէղ կիպի ար աշիքեար մէյտանա չըգտը։

Մահքէմէ՝ Բիէր Լանտրիյի պէշ սէնէ մահպուսիեեթէ վէ պէշ սէնէ տե։ կէօզ հապսընա հիւքմ իյլէտի։

Պէտպախթ Լանտրի՝ ատագտա տիյնէմիշ օլտուղու իլամընն գրաթընտան օսնրա, իւզերինէ պիր քեսքիլիք կէլերէք միթթէհիմիլեր գանարասը իւզերինէ ատուշիւ վերտի։

—Օն սէնէ՝ –մըրըլտանը մամոր քեմկիմիշ օլան չէհրեսինի ելլերի իլլէ գաբայարագ –պիր ինան էսմիրինին միւտտէթի գատար պիր վագթ. . .

Ավօգաթը քէնտինինե տօղրու էյիլտի վէ ալչագ պիր սէպլէ տէտի։

—Եիւրեք ալ, եահո՞ւ, տահա իսթինաֆրմըզ վար. . .

Տիւրկեր պաշընը գալտըրտը վէ սիւվալ վթտի։

ԳՐԱԴԻՎԱ

Խամիսէն, Ցէրսաատէթ վէ էյալէթտա սանտրզէն պիր այնիհայէթինտէքի մէվճուտընը միպէյլին օլաճագ տբը։

Ճէմվէլը չէհրի՝ ահա օլտուղուայը խիթամընտան նիհայէթ պիր այ սօնդրա իլան օլունաճագ տբը։

Մէճլիս՝ համիլերճէ մալիւմաթ օլմագ իւզրէ հեր սէնէ իտարէսինին սուրէթը ճերիեանընը միպէյլին պիր մազալաթա նէյը ուիլան իտէճէք տիր։

ՕՆ ՍԷՐԻԶԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Վարիտաթը մուխասսէս իտարէսի՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին թէֆթիշլինէ թապի օլաճագ տբը։

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ իշպու էմրը թէֆթիշի քէնտի թարաֆընտան ինթիխապ, վէ իտարէի մէզքիւրէ նէզարէթ թային օլունաճագ պիր գօմիսէր վէ միֆէթթիշլեր վասէթաօր ալա իճրա իլլեեճէք տիր։ Ցէվէթը Ամէր գօմիսէրի՝ մէճլիսին հէր իճթիմաընա տավէթ օլունաճագ, վէ մէճլիստէ իսթիշարէ թարիգելլէ հազըր պուլունաճագ տբը։

Ճանիպը հիւքիւմէթը Սէնիյէատէն՝ մէճլիսէ, վէ մէճլիս թարաֆընտան հիւքիւմէթը Սէնիյէեէ վուգու պուլաճագ պիճիմիզ թէպլիղաթ՝ գօմիսէր մարիֆէթիյլէ իճրա օլունաճագ տբը։ Հէր միֆէթթիշին տարէի վազիֆէսի՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան թային իտիլէճէք տիր։

Գօմիսէր իլէ հեր միֆէթթիշին Ցէրսաատէթտէ մէճլիս թարաֆընտան պիր մէմուր վէ էյալէթտա չիւպէ միտիրլերի հազըր օլտուգլորը հալտէ; մէճլիս իլէ մէմուրլարընդն իտարէսինէ քէսպը մալիւմաթա վէ տէֆթիր իլէ օնա միւթէալիգ եվրագը սախլէրի թեգրիգէս վէ անտրգլարը մուտեէնեէ հապսէլ վազիֆէ հազրը օլաճագ իսէ տէ, պունլար՝ էմրը իտարէեէ ասլա միւտախալէ իտէմէեճէքլեր տիր։

Ցէրսաատէթտէ մէճլիս վէ էյալէթտա մէճլիս մէմուրլարը՝ (պունլարա տիրիղը մուավէնէթ իտէմէյէճէք օլան չիւպէ միտիրլերի հազըր օլտուգլորը հալտէ) գօմիսէր վէ միֆէթթիշլերէ ումուրը թէֆթիշլեէնին իճրասընա իգթիդա իտէն պիլճիւմէթ մալիւմաթ վէ իզահաթը իթթայէ մէճաբուր օլաճագլար տբը։ Միւֆէթթիշլերին մաաշ վէ խարճըրահլարըյլա, ալէ ումում տէվլէթ թարաֆընտան խըրտէմաթը մուխթէլիֆեճէ իճրա օլունաճագ զապրթա վէ նէզարէթտէն միանպես թէքելիֆ՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ ահա օլաճագ, վէ գօմիսէր մաաշը մէճլիս թարաֆընտան թէավիյէ իտիլէճէք տիր։

ՕՆ ՑՕԴՈՒԶԸՆՃԸ ՄԱՏՏԷ

Իշպու Նիզամնամէ ահքեամընին սուրէթը թէֆսիր վէ իճրասընա միւթէալլիգ հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ մէճլիս պէյնինտէ զուհուր իտէճէք հեր նէվի իխթիլաֆ՝ թարաֆէյնտէն մանսուպ տէօրթ հաքեմին գարարընա հէվալէ օլունաճագ, վէ պունլար տախի ինտէլիճապ թէսավիի արայը տէֆ իչիւն տիկէր պիր հաքեմ ինթիխապ իտէճէք տիր։ Հաքեմ գարարը՝ գաթի վէ նագապիլը իսթի նաֆ օլաճագ տբը։

ԵՐՐՈՐԴԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ ֆիյ 1 վէ 13 քեանունը սանի սէնէ 1882 թարիխինտէ իֆթի վազիֆէեէ միւպաշէրէթ իտէճէք օլան վարիտաթը մուխասսէսէ իտարէսինէ միւթէալլիգ ճիհէթի միւսթէանա օլմագ իւզրէ, իլանը թարիխինտէն իթթիպարէն մէրի իսլ իճրա օլաճագ ուշաա Նիզամնամէի պիլմթէեսիր Ցէրսաատէթտէ մուգիմ տուէլը էճնէպիրէ սիֆէրասընա թէպլիղ իտէճէք տիր։

Մէճլիսը իտարէ ազասը՝ 1882 սէնէսի քեանունը սանի Ռումիսինին պիրինճի կիւնիւ Ցէրսաատէթտէ թօբլանամաղլարը հալտէ, Ռուսումը Սիթթէ իտարէի հազրէսի՝ վարիտաթը մուխասսէսէ իտարէսինին սուրէթը ճերեանընա ֆասրլա վերիմէճէք իչիւն, թարիխը մեզքիւրտէն սօնդրա վէ մէճլիսը իտարէ իֆիսի ումուրէ հազրը օլունճայա տէկկին ռուսումը մեզքիւրէյի մէճլիս նամընա իտարէ իթմէքտէ տէվամ էրլէեճէք տիր։

ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

ԳԱՏԵՐԱԶԱՐԴ

1882

Մեր Ազգին համար օգտակար

Խամիսէն, Ցէրսաատէթ վէ էյալէթտա սանտրզէն պիր այնիհայէթինտէքի մէվճուտընը միպէյլին օլաճագ տբը։

Ճէմվէլը չէհրի՝ ահա օլտուղուայը խիթամընտան նիհայէթ պիր այ սօնդրա իլան օլունաճագ տբը։

Մէճլիս՝ համիլերճէ մալիւմաթ օլմագ իւզրէ հեր սէնէ իտարէսինին սուրէթը ճերիեանընը միպէյլին պիր մազալաթա նէյը ուիլան իտէճէք տիր։

ՕՆ ՍԷՐԻԶԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Վարիտաթը մուխասսէսէ իտարէսի՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին թէֆթիշլինէ թապի օլաճագ տբը։

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ իշպու էմրը թէֆթիշի քէնտի թարաֆընտան ինթիխապ, վէ իտարէի մէզքիւրէ նէզարէթ թային օլունաճագ պիր գօմիսէր վէ միֆէթթիշլեր վասէթաօր ալա իճրա օլաճագ ուշաա Նիզամնամէի պիլմթէեսիր Ցէրսաատէթտէ մուգիմ տուէլը էճնէպիրէ սիֆէրասընա թէպլիղ իտէճէք տիր։

Մէճլիսը իտարէ ազասը՝ 1882 սէնէսի քեանունը սանի Ռումիսինին պիրինճի կիւնիւ Ցէրսաատէթտէ թօբլանամաղլարը հալտէ, Ռուսումը Սիթթէ իտարէի հազրէսի՝ վարիտաթը մուխասսէսէ իտարէսինին սուրէթը ճերեանընա ֆասրլա վերիմէճէք իչիւն, թարիխը մեզքիւրտէն սօնդրա վէ մէճլիսը իտարէ իֆիսի ումուրէ հազրը օլունճայա տէկկին ռուսումը մեզքիւրէյի մէճլիս նամընա իտարէ իթմէքտէ տէվամ էրլէեճէք տիր։

ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

ԳԱՏԵՐԱԶԱՐԴ

1882

Մեր Ազգին համար օգտակար

Իշպու Նիզամնամէ ահքեամընին սուրէթը թէֆսիր վէ իճրասընա միւթէալլիգ հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ մէճլիս պէյնինտէ զուհուր իտէճէք հեր նէվի իխթիլաֆ՝ թարաֆէյնտէն մանսուպ տէօրթ հաքեմին գարարընա հէվալէ օլունաճագ, վէ պունլար տախի ինտէլիճապ թէսավիի արայը տէֆ իչիւն տիկէր պիր հաքեմ ինթիխապ իտէճէք տիր։ Հաքեմ գարարը՝ գաթի վէ նագապիլը իսթի նաֆ օլաճագ տբը։

ԵՐՐՈՐԴԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ ֆիյ 1 վէ 13 քեանունը սանի սէնէ 1882 թարիխինտէ իֆթի վազիֆէեէ միւպաշէրէթ իտէճէք օլան վարիտաթը մուխասսէսէ իտարէսինէ միւթէալլիգ ճիհէթի միւսթէանա օլմագ իւզրէ, իլանը թարիխինտէն իթթիպարէն մէրի իսլ իճրա օլաճագ ուշաա Նիզամնամէի պիլմթէեսիր Ցէրսաատէթտէ մուգիմ տուէլը էճնէպիրէ սիֆէրասընա թէպլիղ իտէճէք տիր։

Մէճլիսը իտարէ ազասը՝ 1882 սէնէսի քեանունը սանի Ռումիսինին պիրինճի կիւնիւ Ցէրսաատէթտէ թօբլանամաղլարը հալտէ, Ռուսումը Սիթթէ իտարէի հազրէսի՝ վարիտաթը մուխասսէսէ իտարէսինին սուրէթը ճերեանընա ֆասրլա վերիմէճէք իչիւն, թարիխը մեզքիւրտէն սօնդրա վէ մէճլիսը իտարէ իֆիսի ումուրէ հազրը օլունճայա տէկկին ռուսումը մեզքիւրէյի մէճլիս նամընա իտարէ իթմէքտէ տէվամ էրլէեճէք տիր։

ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

ԳԱՏԵՐԱԶԱՐԴ

1882

Մեր Ազգին համար օգտակար

Հրատարակութեանց պէտքը որչափ անհրաժեշտ է, նոյնչափ ցաւալի դժբաղդութիւն է տեսնել նոցա հեռազհեռ նուագիլը։

Երեսուն տարուան մէջ 100-120 տեսակ Լրագիր ու Հանդէս ի լոյս ընծայուեցան զանազան նիւթոց վրայ խօսող, բայց կ'ամաչիմ ըսել, որ անոնցմէ տասն իսկ մինչև այսօր չմնացին։

Ասա մեր նպատակ Լրագրաց և Հանդէսներու ի՞նչ պատճառաւ դադարիլը բացատրել չէ։

Բացատրենք մեր միտքը։

Այսչափ Լրագրաց և Հանդէսներու մէջ մին՝ Թարգմ. Բարեկամ Մանկանց և միւսը Առեւտրէր Տղայոց, իրենց նպատակ ընտրեցին Տղայոց հետ խօսիլ. սակայն առաջինը հազիւ երկու տարուոյ չափ տղայոց հետ խօսելու տարաբաղդութիւնը և վերջինը շնորհիւ Ա. մերիկացի Պատ. Միսիոնարաց մինչև ցայսօր շարունակուելու բարեբաղդ վիճակն ունեցան։

Եւ այն ալ ի՞նչ վիճակ . . . .

Սոյն երկու Հանդէսներու նպատակն ո՛րչափ գովելի, և մեր Ազգին համար ո՛րչափ կարևոր պէտք մը լինելը՝ կարծեմ ամէն Ազգայնոց յայտնի է։ Քանի՞ ամէն օր մեր աչաց առջև կը տեսնենք Եւրոպական լեզուաւ իլոյս եկած անհամար հրատարակութիւններ. և երբ այն լուսաւորեալ ազգերը միշտ կը շարունակեն այսպիսի գործեր և իրենց ազգին մանկուոյն համար պէտք մը կ'զգան, ո՞րչափ կարևոր պիտոյք մ'է մեր Ազգին համար՝ որ մինչև ցայսօր քանի մը տեսակ մանկական հանդէսներ չունի։

Տխուր տպաւորութիւն կ'ազդէ ի մեզ, երբ կը տեսնենք Լոնտրայի մէջ հրատարակեալ տղայոց լրագիր մը պատկերազարդ՝ որ 16 երեսէ բաղկացեալ և գինը 1 բէնի է՝ (քսան փարայէն պակաս,) որ հազարաւոր օրինակ կը տպուի. մինչդեռ մեր Ազգին մէջ եթէ մէկը այսպիսի հրատարակութեան ձեռնարկէ՝ հարիւր յիսուն բաժնորդ և հինգ հարիւր ձրի կարդացող կ'ունենայ . . . .

Այս յուսահատական վիճակն և զանազան դժուարութիւններ մեր աչաց առջև ունենալով հանդերձ՝ շատոնց ի վեր կը փափաքէինք տղայոց համար մի պատկերազարդ հանդէս հրատարակել, և վերոյիշեալ արգելքներէն զատ՝ երեք մեծ և դժուարայաղթ խոչընդոտք զմեզ կասեցուցած էին մինչև ցայսօր սոյն գործին ձեռնարկելէ, բայց շնորհիւ արուեստից յարգը ճանչցող ազնիւ Բարերարի մը՝ Գէորգ էֆէնտի Զարդարեանի, ամենայն արգելք իսպառ վերցան։

Նախ՝ եթէ պէտք եղած պատկերներն ծախու առնել ուզէինք, և կամ վարպետի մը չինել աւյինք, անկարելի գործի մը ձեռնարկած պիտի լինէինք. քանզի ահագին դումար մը այդ բանին պիտի յատկանար, որ մեր կարողութենէն շատ վեր էր. որովհետև տարին հարիւր օսկւոյ դումար մը չէինք կրնար ունենալ և չունէինք ալ որ Ազգին նուիրէինք։ Այլ երբ մենք օրն արուեստը ինքներն սովրելու ջանք ըրինք՝ գըրեթէ տասն երեք տարի առաջ, վերոյիշեալ Ազնիւ Անձին խրախուսանօք և ձեռնտուութեամբ յարատև աշխատեցանք, և կարողացանք մեր արուեստը մինչև ներկայ վիճակը հասցնել, որով արդէլքներուն մին իսպառ վերցաւ. և մեր չունեցած դրամագլխին տեղ՝ աշխատութիւնս մեր սիրելի Ազգին նուիրելու պարտաւորեցանք։

Երկրորդ՝ տպարանի մը պէտքը որ նոյնպէս մեր Նիւթական կարողութենէն կարի յոյժ վեր էր. բայց այն ալ մեր յարատև ու անվշտատ աշխատութենէն և տարապայման խնայողութենէն ա. ւելցուցած գումարով՝ և դարձեալ նոյն Բարերարին օժանդակութեամբ իւր ատացուածքն եղած տպարանը ծախու առինք։ Առ սոյն ազնիւ Անձն մեր երախտապարտութիւնն անհուն է, զոր հրապարակաւ յայտարարել՝ քաղաքը պարտականութիւն մը կը համարինք։

Արդ՝ սոյն երկու ամենամեծ դժուարութիւնք մեր կողմանէ դիւրացած են և գործին շարունակութիւնն ապահովեալ։ Կը մընայ՝ վերջին և ամենակարևոր պէտքը, այն է՝ հրատարակելի Հանդէսին Նիւթական ապահովութիւնը։ Այս մասին ալ կը մընայ մեզ յոյս մը՝ մեր սիրելի Ազգին խրախուսանաց ու օժանդակութեան վրայ, որով միանգամայն իր փոքրիկ անհատներուն սրտից ու մտաց բարոյական ու կրթական զարգացման յատկացեալ ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ մը մշտապէսի և քաղցրաբոյր պիտի պահէ։

Քանի մը խօսք ալ՝ Բուրաստանին բովանդակութեան ու պայմանաց վրայ։

Պարունակութիւնը պիտի լինի՝ Բարոյական և Քրիստոնէական պարականութեանց վրայ համառօտ տեսութիւններ։—Նշանաւոր և երևելի անձանց մանկութիւնը և հնարագէտ անձանց կենսագրութիւնք՝ հանդերձ կենդանագրովք և նշանաւոր անցից պատկերներով։—Մանկական վէպեր։—Բարոյալից Մանրավէպեր։—Դարևոր եւ օգտակար արուեստից և գիւտերու վրայ համառօտ եւ պարզ ծանօթութիւններ։— Աշխարհագրութեան և Բնական պատմութեան վրայ տեղեկութիւններ։—Հետաքրքրական փոքրիկ և ուսումնական ճամբորդութեանց պատմութիւններ։—Զբաւարճալի և զբօսալի խաղեր՝ թէ մանչ եւ թէ աղջիկ տղայոց համար։—Քաղաքավարութեան, մարմնամարզի և լողալու վրայ դասեր։—Առածներ, Հանելուկներ, եւն. եւն.

Այսպիսի նիւթոց վրայ խօսելու համար՝ մեզ առաջնոյդ ընտրած ենք Եւրոպական լեզուաւ՝ մանաւանդ տղայոց համար հրատարակուած լրագիրներ և հանդէսներ, զորս մասնաւորապէս կարող և հմուտ անձանց ձեռօք թարգմանել կուտամք և պէտք եղած պատկերաց ամենքն ալ նոյն հանդէսներէն կ'ընդօրինակեմք։ Միով բանիւ՝ ամեն ջանք ի գործ դրած ենք մեր սոյն հրատարակութիւնն ամենանոր, օգտակար և զուարճալի հանդիսացնելու համար։

Բուրաստանի Ա. հատորը 24 թերթ և 384 երեսէ պիտի բաղկանայ, մէն մի թերթ 16 երես. և պիտի հրատարակուի 15 օրն մի անգամ, սոյն ցայտարարութեան դիրքով և գրերով տպագրուած և ամբողջ գործը 170էն աւելի պատկեր պիտի պարունակէ։

Բուրաստանի ամբողջ տարեկանին գինն է երկու արծաթ Մեճիտի՝ թղթատարութեան ծախքը մեր վրայ ըլլալով հանդերձ։

Սոյն հրատարակութիւնը ազգիս ամեն կարգի տղայոց օգտակար և միանգամայն դիւրամատչելի ընելու համար՝ մասնաւոր պայման մը կաւաջարկեմք. փոխանակ երկուքի՝ մէկ Մեճիտ պիտի վճարեն ա՛ն աղքատի զաւակներ, որք իրենց դպրոցի Հոգաբարձութենէն և կամ վարժարանի գլխաւոր դասատուէն վկայագիր մը բերեն մեզ՝ յորում իրենց աշխատասէր և ուսումնասէր լինելնին կը յայտնուի։ Այսպիսիք՝ եթէ պէտք լինի, թղթատարութեան ծախքը պարտաւոր են վճարել։

Բաժանորդագրութիւնք առաջին թերթէն կսկսին։

Վեցամսեայ բաժանորդագրութեան գինն է 25 ղրուշ։

Բուրաստանի թերթերը հատով չպիտի ծախուին քանզի լրագիր չէ, և թէ մինակ մէկ թերթը առնողը մեզի ամբողջին չափ ճնաս տուած կ'ըլլայ, հետեւաբար՝

Երկրորդ թերթը Մեծ. Բաժնորդաց ցրուած ժամանակ՝ միանգամայն անդորրագիրներն պիտի ուղարկեմք և կը խնդրեմք որ նոյն թերթին հետ կամ անդորրագիրն ընդունին և կամ առաջին թերթին հետ միասեղ՝ յետոյ դարձնեն։

Բուրաստանը՝ կանոնաւոր կերպիւ իւր ընթերցողաց ձեռքը հասցնելու նպատակաւ յարմար դատեցինք տարեգլխէն առաջ հրատարակել սոյն յայտարարութիւնը և խնդրել Մեծ. ծնողքներէ որ եթէ բարեհաճին բաժանորդ գրել իրենց զաւակունքը շնորհ ընել բնակարաններուն հասցնեն և միանգամայն իրենց զաւակաց անուանքը մեզ ծանուցանել, որով դիւրութիւն կ'ստանամք տեղական թղթատարութեան միջոցաւ ուղղակի իրենց հասցնել։

1881 դեկտ. 15

Հրատարակիչ
Ն. Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ.
Ս. ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ

ԾԱՆՕԹ.— Բուրաստանի վերաբերեալ որ և է գրութիւն պէտք է ուղղել հրատարակչաց միջոց, Կ. Պոլիս, Սուլթան-Համամ թիւ 14. Զարդարեան Տպարան։

Կազէթամըզտա հաքտիս սըրասընտա էվվէլճէ եւազըլարդը կիպի։ բէսիմի օրարագ 15 կիւնաե պիր քէրբէ չըգմագ վէ չօճուգլարա մախսուս օլմագ իւզրէ «Բուրաստան Մանկանց» նամ բիսալէ պու տէֆա նէյը օլունմաղա պաշլամըշ։ վէ միանտերիճաթլա չէրիթիին նէտէն իպարէթ օլտուղընը էհալի էյիճէ անղամագ իչիւն բրօկրամը ատ պալատ տերճ օլունմուշ տբը։

Ֆիլհագիգա միլլէթիմիզ սաֆֆալընը հէմ կազէթա օգումաղա ալըշմասը վէ հէմ տէ սինլէրինէ միւնասիպ միւնտէրիճաթտան միւսթէֆիտ օլմասը իչիւն պէտլէ պիր բիսալէնին վիճուտը էլզէմիէթի ինքեար օլունմաղ։

Խուսուսիլէ Բուրաստան Մանկանցը կէրէք մէվատը միւնտէրիճէսի վէ կէրէք բէսիմէրի վէ կէրէքսէ թապ ու թէրթիպի բէք միւքէմմէլ վէ մունթազամ օլտըղընտան, պու բիսալէնին հեր հալտէ չօճուգլարա մուճիպի նէֆ ու իսթիֆատէ օլաճաղընա չիւպհէմիզ եօգ տբը. անճագ ասհապընը պէտլէ պիր ազը վէ մասրաֆը թէչէպպիւստէ մուվաֆֆագիէթէ նախլ օլմաղբը իչիւն էհալինին թէչվիզաթընա միւհիմճ պուլունտուգլարը տէրիսթբը օլունմաղը տբը։

—Իսթինաֆտա գուրթուլապիլիրմիյիմ . . .
—Շիւպհէսիզ . . . հեր չէյ միմքին տիր . . .
—Զանն իտէ՞բմիսինիզ քի գուրթուլմամ միւհթէմիլ օլսուն . . .
—Հագիգաթը հալին նէ օլտուղընը՞ մը պիլմէք իսթէրսինիզ . . .
—Էվվէթ։
—Էօյլէ իսէ, խայր . . . գուրթուլուշա իւմիտիմ եօգ . . . լաքին իսթինաֆ մահքէմէսի պէլքի ճէզայը պիր իւքի տէրէճէ էնտիրիր . . .
—Ահապա եաբա՞ր մը տէրսին . . .
—Մուհագագ պիլէմէմ . . .
—Էօյլէ իսէ, իսթինաֆքն նէյէ՞ ֆայտասը վար . . .
—Վէրիլէն հիւքմիւն թաստիգ օլունաճաղընը պիլէ ֆարզ իթսէք, իսթինաֆքն տայմա սիպի իչիւն պիր խայրը ճիհէթի օլաճագ տբը . . .
—Նէ՞ կիպի . . .
—Պիր ազ վագթ տահա մահպուս օլմայաճագսընըզ . . .
Բիէր Լանտրի պաշընը սալլատը։
—Նէ օլուբ -Թէքբար իթտի Լանտրի։ -Հապսխանէյի պիր ատամ գարշընտա աշէդ վէ հազրը կէօրիւբ իսէ, սէրպէսթ օլմա՞գ մը տիմէք տիր . . . Պիր սաաթ էվվել օրայա կիթմէք տահա էյի տիր . . .
—Սիզ պիլիրսինիզ, ատօթում, լաքին տիւշիւնինիզ վէ սօն գարարընըզը պանա պիլտիրինիզ . . .

* *

Բիէր Լանտրինին մուհաքէմէ վէ մահքիմիյէթինտէն իւշկիւն սօնրա, մէրգում՝ տուլ ժիրօ գատընըն խանէսինտէ Տընիզի սէվմէեէ կիթտիկնէ, Պէլվիլտէքի քիւշիւք խանէնին պաղչէսի գարուսու իւզէրինտէ պէօյիւք պիր սարը ավիզօ կէօրտիւ։

Պու սարը ավիզօյը կէօրիւնճէ Բիէր Լանտրի ալթիսաթ օլտու. ղիրա պուսնուն սէպէպի նէ օլտուգունու. պիլիր իտի. օգումագ իչիւն սեաղլարը իլէրու կիթմէտի։

Մէրգումէ տուլ գատընը՝ Լանտրիյի կէօրիւնճէ չէօյլէ տէտի.

—Զավաաը չօճուգ, եարընը իչիւն տըր . . . եարընը ասպահ մուհգիրլէր, մուհգիր եամագլարը, էլհասըլ օ նէվի նէ գատար հաշարաթ վար իսէ կէլէճէք . . . էշեա, ինէք, քէնէ, թավուգ, ատա թավշանը, նէ վար նէ եօգ սաթաճագ վէ պէնի տէ Գիլիշտէքի գատընլար հայսխանէսինէ կէօթիւրտէճէքլէր տիր . . . Օ ֆէնա սրտատա պու սեվկիւլիւ գըղնըղազ պուրատա պուլունմասընը . . . ֆէնա օրուր . . . պու ազշամ պէրապէրչալ կէօթիւր . . .

Բիէր Լանտրինին ճէվապ վերմէյէ մէճալի օլմասը. իշարէթլէ բէք էյի սէսի վէ պիր գաշ սաաթ սոնդրա սուս բուս, եիրէյի գալգմըշ, կէօզլէրի տօրմուշ օլտուղու հալտէ, Տընիզէ Ղուրարագ Գէլվիլտէն չէֆիլիպ կիթմէքտէ իտի. Տընիզ՝ բէտէրինի բէք չօգ սէվտիկնտէն, օնունլա պէրապէր կիթտիկի իչիւն սէվինմէքտէ իտի իսէ տէ, մատամ ժիրօտան տա այրըլըրը իչիւն պու սէվինճի ունուտարագ, հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամագտա իտի . . .

Կէրէք բէտէր վէ կէրէք գըզ պիր հաֆթա տէրին պիր մահգունիյէթ ի չինտէ պուլունտրլար։

Բիէր Լանտրի՝ պիր տէֆա տահա մուհաքէմէ իսքէնճէսինէ կիրիֆթար օլմագ վէ միւտտաիի ումումինին աղըր լագբրտըսընը թէքրար իչիթմէք իսթէմէտիկնտէն, իսթինաֆ խտճէք միւտտէթի կէչիրիրմիշ իտի . . .

Զապթիյէէր թարաֆընտան թէվգիֆ օլունմամագ իչիւն քէնտի հիւսնիւ բիզասըյլա կիտիսլ հապս օլմագ վագթը եագլաշըյօր իտի։

Պէրսիտէքի Մաուսնիէ լօգանթասընտա ճէրէյան իտէն տէհշէթլի վուգուաթտան պէրու Բիէր Լանտրի իշ իշլէմմէքտէ օլտուղընտան, ճէպինտէքի խարճլըգ պիթմէքտէ, վէ հեր նէ գատար Մ. Բէյմօնտան էօտիւնճ ալըպ շարգը Բավնուլէ իչիւն ճէրիմէ վէրտիկի էլլի ֆրանգը Մ. Բէյմօն տա գալուլ իթտիրէմէտի իսէ տէ, ելնէ պիր բարասը գալմասընա պիր շէյ գալմամագտա իտի։ Մ. Բէյմօն վէրտիկի էօտիւնճի միւլթէզիմին հիսապընա կէչիրմիշ իտի։

Բիէր Լանտրի պուտնտան սօնրա կէչիրէճէկի իւմիտսիզ վէ եօգսուլլու էօմրէ գաթլանմագտա իտի. լաքին Տընիզ խաթրընա կէլինճէ, իսթէգպայը իչիւն տէլի կիպի օլուեօր իտի։—Կէճէ կիւնտիւզ պունու տիւշիւնիր վէ ույգուսու պիլէ կէօթիւրմէզ իտի . . .

—Տընիզ նէ՞ օլաճագը . . .

Տիւրկէր քէնտի քէնտիեէ տայմա պունու սիւալ իտէր վէ ճէվապ վերէմէզ իտի։

Նէ ֆամիլեասը նէ բարասը վէ նէ տէ տօսթու վար իտի. պէօյէ պիր հալտէ քիմէ՞ միւրաճաաթ իթսին վէ պագմագ իչիւն օ պիտուչ չօճուղու թէօլեմ իչէսին. պագան տա պուլսա իտի, անը վալիտէ կիպի՝ սէվմէճէք քիմի՞ պուլապիլէճէք իտի. զիրա չօճուգլարա էքմէքտէն զիհատտ պու մուհապպէթը միւշֆիգանէ լազըմ տըր . . . .

Վագրա պէօյիւք պիր չարէ վար իտի վէ պու չարէյի Բիէր Լանտրի էյի պիլիր իտի։—Բարիզտէ պիր խաչը խայրաթխանէլէր պուլբանուլ, մէսէլա Տընիզ Էյֆէլ Էնճամանէեէ դապուլ օլունապիլիր իտի. լաքին Բիէր Լանտրի պունու գապուլ իթմէյօր իտի։—Էվվլտը էհալի օլմաղլա, էվվլտը էհալինին հեր էֆքեարը պաթըլէսինէ մալիք իտի։— Ալէլումում ամէլէ թագըմը խասթախանէլէրտէն հազ իթմէտիկի կիպի Բիէր Լանտրի տէ զիքր իթտիկմիզ խայրաթխանէլերի սէվմէզ իտի. զանն իտէր իտի քի, գըզը պիր եէթիմխանէյէ կիրինճէ, արթըզ քէնտիսինին օյմայաճագը . . .

Տահա հէրսի պու տեյիլ տիր. պու կիպի խայրաթխանէլէրտէ պիչարէ եէթիմ վէ էօքսիւզ գըզլարա էյիճէ անլատըրլար քի, իլէրտէ էքմէքլէրինի չը-գարմագ իչիւն օրատա խըտմէթ իտէճէքլէր տիր . . .

Բարիզ էհտիսի իսէ չալըշմաեը սէվէր, լաքին քէօլէ օլմագ իսթէմէզ. վէ Բիէր Լանտրի պիր կիւն գըզընընն խըտմէթքեար օլապիլէճէկինի խաթրընա կէթիրինճէ գանը պաշընա սըշրամագտա իտի . . .

* *

Օգուսանլարըմըզա ըճեա իտէրիզ, պիր քէրբէ տահա պիզիմիզ Թասան իսէնինտէքի օտայա Թէչրիֆ իթտիկէր. պու օտանընն Բիէր Լանտրինին օտասը օլտուղու մայիմ տիր։

Ագշամ սաաթ սէքիզտէ պիր չիշէնին աղընա տիքիլմիշ օլան վէ տէօրթ բայրն իչիւ պիթմիշ պուլունան պիր մամ՝ մէզքիւր օտանընն տէօրթ Թարաֆընա զասրթ պիր ըզգ վէրմէքտէ իտի։

Տիրկէր՝ Տընիզի էաթըրմիշ օլտուղու քիւշիւք պէչինին եանընտա պիր անտալեա իւզէրինտէ օթուրարագ, չօճուղընն բահաթճա ույուտըզընը սէյր իթմէքտէ իտի։

Զօճուգ սէքիզ կիւնտէն պէրու չօգ տէյիշմիշ իտի։— Զաերֆլանմըզ եիւնտէ պիր խասթալըգ սօլկունլուղու պուլունուսպ, եանագլարընտա տա մուճիպը էնտիչէ պիրէր գըրմըզը լէքէ վար իտի. պու լէքէլէր պիր կէօրիւս խասթալըզընընն պաշլանկըճընա էմարէ սպրլապիկիրլէր իտի։

Բիէր Լանտրինին չէհրէսինտէ հէմ մահգունիյէթ վէ հէմ մէյսուսիյէթ էսէրի կէօրիւնիւպ, գուբ գուրու կէօզլէրինտէ տէ ինսանընն թահամմիլի խարիճինտէ պիր ըզտըրապ վէ հարարէթ միւշահէտէ օլունմագտա իտի։

—Իքի կիւնէ գատար պունտան այրըլմամ լազըմ օլաճագտը—տէր իտի քէնտի քէնտինէ պէտպախթ բէտէր—իքի կիւնէ գատար պիր հապսխանէյինին սիրկիլէրի պէնի տիւնեատան այրըլաճագլար, վէ Տընիզ եալընընը, վէ Սիւզֆուսթիւ գալաճագ վէ զայպ օլաճագ տբը . . . հեմ քէնտիսի վէ հեմ պէնիմ իչիւն տահա էյի օլմա՞գ մը իտի, քէնտիսինի գուճաղմա, ալաեըտտր, Սէն չայընընն քէնտիրընա գատար կէօթիւրէյիտիմ, վէ օ գարա սուլարընն քէնտինի ալթընտա քէնտիսի իլէ պէրապէր էպէտտի իսթիրահաթը պուլաեըտրմ . . .

(Յետ-4)

ԻԼԱՆԱԹ

Խազինէի խասսայ Շահանէտէն կէլէն իլան

Պրուսա Մահալէճինտա վագը չիֆթիլիքեաթտա 3,000 բէս գասարի գասապլըգ աղնամ պուլու. նուպ մահալինտէ վէ եախօտ պուրատա թէպլիմ չարթըլա սաթըլմասը մուգաբրէր օյտուղունտան, իշթիրայէ թալիպ օլանլարըն իշպու քեանունը էվվէլը ռումինին 28ինճի բազար երթէսի կիւնիւնէ գասարի խազինէի խասսայ Շահանէյէ միւրաճաաթ իլլէմէլերի իլան օլունուր։

23 քեանունը էվվէլ 97 3—3

Շէհր Էմանէթինտէ Անատօլու ճիհէթի տէֆթերը խագանի մէմուրիյէթինտէն կէլէն իլան.

Մալթեբէ գարիյէսի հուտուտանտա Շէհզատէ Սուլթան Մէհմէտ վագֆը միւսթէղլաթըն Զայբրլար նամ մահալատէ թարաֆլարը Մուրատ օղլու. կարապետ թարլասը վէ Ֆալեան Մէհմէտ աղա պօսթանը վէ պաղչէ Շեխ Մուհիպ էֆէնտի վէ Ֆընտըգ-Էհտէմ թարլասը վէ Զաբբլար եօլու իլէ մահտուտ իքի ատէտ գույուսու միւշթէմիլ մի. անտա չայբրը իլէ մահէն թախմինէն թարլա՝ տէնիւմ 11 1/2։

Գարիյէի մէզքիւր տախիլինտէ Զայբրլար նամ մահալատէ թարաֆլարը Գարակէօզ օղլու խալիլ թարլասը վէ Զէթին-ճէվիզ օղլու Գըրիգոր թարլասը վէ իսկիւտար ճատտէսի վէ Ֆըրագօղա կիտէն թարիզը խասս իլէ մահտուտ պիր ատէտ չարուլու միւշթէմիլ թախմինէն թարլա՝ տէնիւմ 8։

Գարիյէի մէզքիւր տախիլինտէ Մալթեբէ տաղը ճիվարընտա թարաֆլարը վասիլաքի թարլասը վէ Ֆալեան-Մէհմէտ աղա ֆիշնէլիի վէ Գընալը Ատաղ ՀՅովհաննէս թարլասը վէ լէպը տէրեա իլէ մահտուտ տէրունինտէ իքի ատէտ ճէվիզ աղաճը իլէ պիր ատէտ գուեուլը միւշթէմիլ թախմինէն թարլա՝ տէօնիւմ 7։

Գարիյէի մէզքիւր տախիլինտէ Մալթեբէ տաղը ճիվարընտա թարաֆլարը մուգատտէմ Էլմին աղա վէ ելեէվմ վասիլաքի թարլասը վէ Ֆերբալիյէի կարապետ թարլասը վէ Հաճի Թանաշ պէյնինտէ թարիգ վէ տիկէր թարիգ իլէ մահտուտ տէրունինտէ պիր ատէտ գույուսու իլէ թախմինէն թարլա՝ տէօնիւմ 6։

Գարիյէի մէզքիւրտէ Ֆըրագօղ նամ մահալատէ թարաֆլարը Գալֆա եօրկի թարլասը վէ Սաղրը կիրակոս չալբը վէ թարաֆէյնի թարիգը խասս իլէ մահտուտ թախմինէն չալբը՝ տէօնիւմ 4։

Գարիյէի մէզքիւրտէ Մալթեբէ տաղը ճիվարընտա թարաֆլարը Ֆալեան-Մէհմէտ աղա ֆիշնէլիի վէ Պէտէսթէնլի Մէհմէտ էֆէնտի թարլասը վէ լէպը տէրեա վէ Պեդրոս աղա թարլասը իլէ մահտուտ տէրունինտէ պիր ատէտ գույու վէ 2 ատէտ ճէվիզ աղաճը միւշթէմիլ թախմինէն թարլա՝ տէօնիւմ 4։

Գարիյէի մէզքիւր տախիլինտէ Բըրբըր Գավագ նամ մահալատէ թարաֆլարը վասիլաքի պաղը վէ Ֆաագալօս պաղը վէ Քիւրտ օղլու Միխայէլ պօսթանը վէ չըմէնտաքէր թարիգի իլէ մահտուտ պիր ատէտ միւշթէրք գույուսու իլէ մահէն թախմինէն թարա՝ տէնիւմ 2 1/2։

Բէնտիք գարիյէսի հուտուտուտախիլինտէ Ֆեղղուլլահ բաշա վագֆը միւսթաղլաթընտան Եէլ Տէյիրմէնի նամ մահալատէ թարաֆլարը մուգատտէմ Պալըգճը Անկէլի էլեէվմ գարյո թարլասը վէ կալիչէնին խանէսի տիվարը վէ իքի թարաֆը գօսթաքի թարլասը վէ թարիգ իլէ մահտուտ թախմինէն թարլա՝ տէօնիւմ 10։

Թէպատի տէվլէթը Ալիէֆէնտէն իքէն Ռուսիա թապիյէթինէ կիրմիշ օլան Տէյիրմէնճի օղլու Վասիլաքի արազիէրինին պիլ միւզայէտ ֆիրուխթու միւգթէգաի իրատէիՕՇԷՆԻյէտէն օլմասընա մէպնի, իքի մահտան պէրու միւզաեէտ օլունմագտա օլան պալատէ մուհարրեր գարթալ գազասը տախիլինտէ քեանին Մալթեբէ վէ Բէնտիք գարիյէլերի հուտուտընտա 8 զըթա թարլա վէ Ջաղրը կիրակոս չալբը վէ թարաֆէյնի թարիգը խասս իլէ մահտուտ թախմինէն չալբը՝ տէօնիւմ 4։

Գարիյէի մէզքիւրտէ Մալթեբէ տաղը ճիվարընտա թարաֆլարը Տալեան-Մէհմէտ աղա ֆիշնէլիի վէ Պէտէսթէնլի Մէհմէտ էֆէնտի թարլասը վէ լէպը տէրեա վէ Պեդրոս աղա թարլասը իլէ մահտուտ տէրունինտէ պիր ատէտ գույու վէ 2 ատէտ ճէվիզ աղաճը միւշթէմիլ թախմինէն թարլա՝ տէօնիւմ 4։

Գարիյէի մէզքիւր տախիլինտէ Բըրբըր Գավագ նամ մահալատէ թարաֆլարը Գալֆա եօրկի թարլասը վէ Ֆաագալօս պաղը վէ Քիւրտ օղլու Միխայէլ պօսթանը վէ չըմէնտաքէր թարիգի իլէ մահտուտ պիր ատէտ միւշթէրք գույուսու իլէ մահէն թախմինէն թարա՝ տէնիւմ 2։

Գարիյէի մէզքիւր տախիլինտէ Ֆեղղուլլահ բաշա վագֆը միւսթաղլաթընտան Եէլ Տէյիրմէնի նամ մահալատէ թարաֆլարը մուգատտէմ Պալըգճը Անկէլի էլեէվմ գարյո թարլասը վէ կալիչէնին խանէսի տիվարը վէ իքի թարաֆը գօսթաքի թարլասը վէ թարիգ իլէ մահտուտ թախմինէն թարլա՝ տէօնիւմ 10։

Թէպատի տէվլէթը Ալիէֆէնտէն իքէն Ռուսիա թապիյէթինէ կիրմիշ օլան Տէյիրմէնճի օղլու Վասիլաքի արազիէրինին պիլ միւզայէտ ֆիրուխթու միւգթէգաի իրատէիՕՇԷՆԻյէտէն օլմասընա մէպնի, իքի մահտան պէրու միւզաեէտ օլունմագտա օլան պալատէ մուհարրեր գարթալ գազասը տախիլինտէ քեանին Մալթեբէ վէ Բէնտիք գարիյէլերի հուտուտընտա 8 զըթա թարլա վէ Ջաղրը կիրակոս չալբը վէ թարաֆէյնի թարիգը խասս իլէ մահտուտ թախմինէն չալբը՝ տէօնիւմ 4։

Գարիյէի մէզքիւրտէ Մալթեբէ տաղը ճիվարընտա թարաֆլարը Տալեան-Մէհմէտ աղա ֆիշնէլիի վէ Պէտէսթէնլի Մէհմէտ էֆէնտի թարլասը վէ լէպը տէրեա վէ Պեդրոս աղա թարլասը իլէ մահտուտ տէրունինտէ պիր ատէտ գույու վէ 2 ատէտ ճէվիզ աղաճը միւշթէմիլ թախմինէն թարլա՝ տէնիւմ 4։

Գարիյէի մէզքիւր տախիլինտէ Բըրբըր Գավագ նամ մահալատէ թարաֆլարը վասիլաքի պաղը վէ Ֆաագալօս պաղը վէ Քիւրտ օղլու Միխայէլ պօսթանը վէ չըմէնտաքէր թարիգի իլէ մահտուտ պիր ատէտ միւշթէրք գույուսու իլէ մահէն թախմինէն թարա՝ տէնիւմ 2 1/2։

Բէնտիք գարիյէսի հուտուտուտախիլինտէ Ֆեղղուլլահ բաշա վագֆը միւսթաղլաթընտան Եէլ Տէյիրմէնի նամ մահալատէ թարաֆլարը մուգատտէմ Պալըգճը Անկէլի էլեէվմ գարյո թարլասը վէ կալիչէնին խանէսի տիվարը վէ իքի թարաֆը գօսթաքի թարլասը վէ թարիգ իլէ մահտուտ թախմինէն թարլա՝ տէօնիւմ 10։

Թէպատի տէվլէթը Ալիէֆէնտէն իքէն Ռուսիա թապիյէթինէ կիրմիշ օլան Տէյիրմէնճի օղլու Վասիլաքի արազիէրինին պիլ միւզայէտ ֆիրուխթու միւգթէգաի իրատէիՕՇԷՆԻյէտէն օլմասընա մէպնի, իքի մահտան պէրու միւզաեէտ օլունմագտա օլան պալատէ մուհարրեր գարթալ գազասը տախիլինտէ քեանին Մալթեբէ վէ Բէնտիք գարիյէլերի հուտուտընտա 8 զըթա թարլա վէ Ջաղրը կիրակոս չալբը վէ թարաֆէյնի թարիգը խասս իլէ մահտուտ թախմինէն չալբը՝ տէօնիւմ 4։

Գարիյէի մէզքիւրտէ Մալթեբէ տաղը ճիվարընտա թարաֆլարը Տալեան-Մէհմէտ աղա ֆիշնէլիի վէ Պէտէսթէնլի Մէհմէտ էֆէնտի թարլասը վէ լէպը տէրեա վէ Պեդրոս աղա թարլասը իլէ մահտուտ տէրունինտէ պիր ատէտ գույու վէ 2 ատէտ ճէվիզ աղաճը միւշթէմիլ թախմինէն թարլա՝ տէնիւմ 4։

Գարիյէի մէզքիւր տախիլինտէ Բըրբըր Գավագ նամ մահալատէ թարաֆլարը վասիլաքի պաղը վէ Ֆաագալօս պաղը վէ Քիւրտ օղլու Միխայէլ պօսթանը վէ չըմէնտաքէր թարիգի իլէ մահտուտ պիր ատէտ միւշթէրք գույուսու իլէ մահէն թախմինէն թարա՝ տէնիւմ